

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

Specialna športna vzgoja
Prilagojena športna vzgoja

**»ZLATI ČASI« Rokometnega kluba RUDAR TRBOVLJE
1957–1967**

DIPLOMSKO DELO

MENTOR:

doc. dr. Tomaž Pavlin

RECENZENT:

doc. dr. Primož Pori

KONZULTANT:

izr. prof. dr. Damir Karpljuk

AVTOR:

Gašper Povh

Ljubljana, 2009

ZAHVALA

Zahvaljujem se gospodu Hermanu Kolarju za vse informacije, vire in slike, ki mi jih je priskrbel oziroma podal, da sem lahko raziskal delo Rokometnega kluba Rudar za moje diplomsko delo. Zahvaljujem se tudi Rokometnemu klubu Rudar Trbovlje, da so mi omogočili dostop do njihovega arhiva.

Gašper POVH

Ključne besede: rokomet, zgodovina

Naslov: »Zlati časi« Rokometnega kluba Rudar Trbovlje 1957–1967

GAŠPER POVH

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2009

Specialna športna vzgoja, prilagojena športna vzgoja

Število strani: 65

Število slik: 8

Število virov: 7

IZVLEČEK

Namen diplomskega dela je raziskati uveljavitev malega rokometna v Trbovljah in tekmovalni preboj Rudarjevih rokometashev v obdobju, ki ga označujejo kot »zlati časi«. To so leta med 1957 in 1967, ko je klub prešel z velikega na mali rokomet in se kot prva slovenska ekipa prebil iz republiškega nivoja celo v prvo zvezno rokometno ligo Jugoslavije (sezona 1963/64).

Z diplomskim delom bom ugotovil, kako je mesto Trbovlje »dihalo in živel« z rokometno ekipo. Tako bodo lahko bodoči rokometni ali drugi športni delavci poznali pogoje dela in okoliščine za doseganje odmevnih športnih rezultatov ter vzpostavili odnos z dediščino pionirjev trboveljskega rokometna.

Delovanje kluba je resda opisano v priložnostnih izdajah, medtem ko analitičnih kronološko zaokroženih monografskih zgodovinskih raziskav ni. Temu primerno bo naloga tudi prebir virov, na osnovi katerih bo raziskano, kaj vse je bilo potrebno, oziroma kaj je omogočilo razcvet rokometna v Trbovljah v opredeljenem obdobju.

Ugotavljam, da so za uspeh zaslužni predvsem Trboveljčani in njihov značaj. Največ zaslug gre igralcem samim, ki so na športnem igrišču delovali kot ekipa in so bili pripravljeni trdo delati za uspeh. Takoj za njimi pa so stali njihovi največji navijači in ostali navdušeni sokrajani, ki so s svojo podporo igralcem dajali dodatnih moči, po vsej Jugoslaviji pa so postali znani in zavidanja vredni.

Key words: handball, history

Title: »Golden years « of the Rudar Trbovlje Handball Club 1957–1967

GAŠPER POVH

University in Ljubljana, Faculty of Sport, 2009

Special physical education, adjusted physical education

Number of pages: 65

Number of pictures: 8

Number of sources: 7

EXTRACT

The purpose of thesis of degree is to make the research of the enforcement of small handball in Trbovlje and as well the competitive spirit of the Rudar handball players in the period when it is marked as »the Golden Years«. These are the years between 1957 and 1967, when their club had the break through from the Republic level even into the first federal league of Yugoslavia (season 1963/64).

With thesis we will figure it out, how the city of Trbovlje »was breathing and living« with the handball team. That is how the future handball players or the other sport professionals will be able to know the work conditions and circumstances being recognizable for the remarkable goals achieved and established the attitude towards the heritage of the handball pioneers in Trbovlje.

The functioning of the club it is surely written in the occasional issues, while there are no analytical chronological defined monographic historic researches. Following mentioned the work will be also the selection of the sources, on which there will be investigated of what it was necessary or else what enabled the handball prosperity in Trbovlje in period defined.

It was concluded how the Trbovlje team and its character earned the success. The main credit goes to the players, who worked in the sport field as a team and were prepared to work hard for their success. Following them were their biggest supporters and other Trbovlje enthusiastic, which support gave an extra strength to the players and through all Yugoslavia they became famous and envy worthed.

KAZALO

KAZALO	4
1 UVOD	5
2 RAZVOJ ROKOMETA V SVETU IN PRI NAS	7
STRUKTURA IN ZNAČILNOSTI ROKOMETNE IGRE	7
RAZVOJ ROKOMETNE IGRE V SVETU	7
ZAČETKI ROKOMETA V SLOVENIJI IN TRBOVLJAH	9
3 MALI ROKOMET V TRBOVLJAH	12
ZAČETKI MALEGA ROKOMETA	12
4 NA POHODU V PRVO LIGO 1957–64	18
SEZONA 1957/58	18
SEZONA 1958/59	19
SEZONA 1959/60	20
SEZONA 1960/61	21
SEZONA 1961/62	22
SEZONA 1962/63	23
SEZONA 1963/64	24
POPULARIZACIJA TRBOVELJSKEGA ROKOMETA V MEDIJIH	32
5 »ZLATI ČASI« 1964–67	34
SEZONA 1964/65	35
SEZONA 1965/66	43
SEZONA 1966/67	51
6 KAJ SO POVEDALI NEKDANJI AKTERJI ZLATE GENERACIJE TAKRAT IN DANES	55
DOVOLJ JE MLADIH, KI ME BODO LAHKO ZAMENJALI – MIRO ŠKRINJAR ...	55
IZJAVE TRENERJA ANTONA BAŠIČA V POGOVORIH S KOMENTATORJI	58
NAJSTAREJŠI IGRALEC IN ŠE VEDNO AKTIVNI ČLAN V UPRAVI ROKOMETNEGA KLUBA RUDAR – HERMAN KOLAR	59
ČLAN ZLATE GENERACIJE IN TRENER MNOGIH GENERACIJ ROKOMETAŠEV SKOZI LETA – IVO JEKOŠ	60
7 SKLEP	62
8 VIRI	65

1 UVOD

Rokomet je moštvena igra z žogo, ki je v Sloveniji že dalj časa priljubljena. Med ekipnimi športi, po priljubljenosti, zaostaja za nogometom in košarko, po klubskih in reprezentančnih uspehih pa je v Sloveniji daleč najbolj uspešna ekipna športna panoga. Tudi sam sem se aktivno ukvarjal z rokometom 16 let. Začel sem v Velenju, v mojem rojstnem mestu, življenjska in rokometna pot pa me je zanesla preko Ljubljane do Trbovelj.

V Trbovljah sem spoznal gospoda Hermana Kolarja, enega od začetnikov rokometu v Trbovljah, že kot obiskovalca in navijača na tekmah trboveljskega rokometnega kluba Rudar, kjer sem takrat igral. Velikokrat sva govorila in porodila se mi je ideja o zgodovinskem orisu rokometnega kluba, kjer sem končal aktivno kariero igralca.

Gospod Kolar je bil navdušen nad mojo idejo, takoj je bil pripravljen pomagati in je poiskal literaturo, ki jo je imel. S pregledom le-te in po njegovem nasvetu, sem se osredotočil na obdobje od 1957 do 1967, ker v Trbovljah velja tista generacija, ki se je leta 1964 kot prva slovenska ekipa v malem rokometu uvrstila v prvo zvezno jugoslovansko ligo, kot zlata generacija in njeno obdobje kot zlati časi trboveljskega rokometu.

Vse to dogajanje, priljubljenost, uspehi, veselje, zanesenjaštvo, ki je in še zdaj spremlja rokomet v Trbovljah, je pripeljalo do ideje in sklepa, da bom letom med 1957 in 1967 posvetil posebno pozornost in o njih napisal svoje diplomsko delo.

Delovanje kluba je resda opisano v priložnostnih izdajah, medtem ko analitičnih kronološko zaokroženih monografskih zgodovinskih raziskav ni. Temu primerno bo naloga tudi prebir virov, na osnovi katerih bo raziskano, kaj vse je bilo potrebno, oziroma kaj je omogočilo razcvet rokometu v Trbovljah v opredeljenem obdobju.

Namen mojega diplomskega dela je raziskati uveljavitev malega rokometu v Trbovljah in tekmovalni preboj Rudarjevih rokometu v obdobju, ki ga lahko označimo kot »zlati časi«. Kot sem že omenil, so to leta med 1957 in 1967, ko je klub

prešel z velikega na mali rokomet in se kot prva slovenska ekipa prebil iz republiškega nivoja celo v prvo zvezno rokometno ligo Jugoslavije (sezona 1963/64).

2 RAZVOJ ROKOMETA V SVETU IN PRI NAS

STRUKTURA IN ZNAČILNOSTI ROKOMETNE IGRE

Glede na oblike motoričnih struktur, ki se pojavljajo v igri, uvrščamo roket v skupino polistrukturnih kompleksnih športov. Igro sestavlja veliko število motoričnih strukturnih enot, ki jih izvajamo z žogo ali brez nje. Kompleksnost je druga bistvena značilnost rokometu. Kaže se v zapletenosti igre in ni določena le z dejavniki, ki pri igralcih določenega moštva vplivajo na uspeh, temveč tudi z igro nasprotnika. Posamezne aktivnosti v igri imajo obeležje cikličnih oz. acikličnih gibanj. Vse motorične strukture se v igri izvajajo v specifičnih pogojih, ob prisotnosti nasprotnikovih igralcev in ob upoštevanju pravil igre. Zato sta njihov izbor in izvedba odvisna predvsem od igralnih situacij. Pri tem mora posameznik izbrati take aktivnosti, ki objektivno prinašajo k uspešnosti igralnih akcij moštva. Učinkovitost njegovih aktivnosti je pri tem odvisna od strukture in ravni razvitosti za rokometišča pomembnih razsežnosti psihosomatičnega statusa ter pogojev treniranja in objektivnih – zunanjih dejavnikov uspešnosti. Rokometno tekmo igrata dve moštvi s po sedmimi igralci v polju in s po sedmimi menjavami, razen ko pride do izključitve. Pri igri se igralci dveh nasprotnih moštev neprestano menjavajo v vlogah napadalcev in branilcev, odvisno od tega, katero moštvo ima žogo. Cilj vsakega moštva je, da doseže čim več zadelkov, oziroma da prepreči nasprotniku doseg zadelka. Rokometno igrišče je pravokotnik, velik 20 x 40 metrov, površina igrišča tako znaša 800 m². Pravila rokometne igre določajo razsežnosti igrišča, vrsto in značilnosti opreme, udeležence v igri in njihove dolžnosti, časovne omejitve, načine gibanja z žogo in brez nje, medsebojne odnose med udeleženci in kazni. (Šibila, 2004, str. 7)

RAZVOJ ROKOMETNE IGRE V SVETU

Nekoč je bila – žoga. Nekaj okroglega, kar si je zaslužilo, da sta o njej pisala že Homer in Herodot. Že daleč v preteklost segajo začetki iger, v katerih je bil namen

nekakšno žogo z roko podati ali zadeti določen cilj. Te igre, ne moremo jim reči predhodnice rokometa, so dokaz, da so že v preteklosti ljudje iskali način, kako se zabavati in sprostiti z metanjem različnih predmetov (žog) z rokami. Ugotovili so, da so že Grki poznali igro z imenom Urania, gimnastično igro lovljenja z elementi plesnega gibanja. Ne daleč stran so stari Rimljani imeli igro z imenom Harpaston. To je bila borbena igra, podobna današnjemu rugby-u, kjer je bilo dovoljeno igranje z roko in nogo. Preko Irske se je ta igra po letu 1000 n. š. prenesla v srednjo Evropo, kjer so jo imenovali Fives. Za srednji vek je bila značilna »igra z žogo«, ki jo npr. v začetku 16. stoletja omenja francoski literat Rabelais, ki pa je prej kot oblika rokometa oblika tenisa, kjer so igralci pri igri z žogo za odbijanje uporabljali svoje dlani. 1793. leta je ljudstvo z Grenlandije, imenovano Inuiti, s pomočjo besede in ilustracij prav tako predstavilo igro z žogo, pri kateri so uporabljali dlani. (Šibila, 2004)

Šibila (2004) poudarja, da so igre, ki jih prištevamo med predhodnice rokometa, doživele razvoj v 19. stol. Nemški športni pedagog K. Koch je v šolah uvedel in razširjal igro z imenom Raftball. Igrali sta jo dve nasprotni si ekipi s po 10 do 12 igralci, pravila so bila tudi objavljena.

Neposredno predhodnico rokometa predstavlja igra z imenom Handbold, katere ustanovitelj je bil danski učitelj Holger Nielsen leta 1898. Igrali sta jo dve ekipi z 11 igralci. Igrišče je bilo veliko 30 x 45 metrov, postavljena sta bila gola velikosti 3 x 2 metra. Na igrišču je bil narisani tudi kazenski prostor, po katerem se igralci niso smeli gibati. Leta 1906 in 1916 so napisali in objavili pravila. V istem času je v Nemčiji, profesor na visoki športni šoli v Berlinu, dr. Karl Schellenz, predstavil podobno igro, ki so jo poimenovali Torball. (Šibila, 2004)

Hazena (oblika »malega rokometa« - haziti v češkem jeziku pomeni metati žogo) se je nekaj let prej pojavila na Češkem. Le-ta bi lahko imela velik vpliv na razvoj rokometa, vendar so jo npr. pri nas igrala le dekleta, pred drugo vojno pa je igra zamrla. (Šibila, 2004; 50 let rokometa v Trbovljah, 2002)

Kot navaja Šibila (2004) so veliki rokomet, posebno obliko rokometa, leta 1915 začeli igrati Nemci. Idejni vodja je bil že prej omenjeni, dr. Karl Schellenz, ki je s pomočjo

Maksa Heinzerja in Ericha Koninga to igro zasnoval po pravilih Torballa. Veliki rokomet je dobil svojo dokončno podobo leta 1917, ko so v pisni obliki pripravili pravila. Dne 13. 9. 1925 se je v Berlinu odigrala prva uradna tekma velikega rokometu med ekipama Avstrije in Nemčije. Z rezultatom 6 : 3 so zmagali gostitelji.

Naslednje leto je Mednarodna amaterska atletska zveza (v nadaljevanju IAAF) v svoje vrste kot člana sprejela rokomet. Rokometna igra je bila kot demonstracijska športna zvrst predstavljena na olimpijskih igrah 1928. leta v Amsterdamu. Na igrah je priložnostno potekal ustanovni kongres Mednarodne amaterske rokometne zveze (v nadaljevanju IAHF). Prvi uradni nastop na olimpijskih igrah so rokometiši dočakali leta 1936 na olimpiadi v Berlinu. V tem času sta se vzporedno igrala tako veliki kot manjši – dvoranski rokomet. Mestu Berlin je prav tako pripadla čast, da je kot prvi organiziral svetovno prvenstvo v dvoranskem rokometu že dve leti po olimpiadi. (Šibila, 2004)

Kot je zapisal Šibila (2004), je rokomet s koncem druge svetovne vojne pričel svoj prodor v skoraj vse evropske države. Poleg Nemčije, ki ji je v preteklosti kot ustanoviteljici pripadal vodilni položaj, so uveljavitev dosegle predvsem slovanske in skandinavske države. Te so se bolj aktivno posvečale dvoranski obliki igre. Zaradi svoje atraktivnosti in lažje uporabnosti je ta v nekaj letih povsem izpodrinil veliki rokomet. Mednarodna rokometna zveza (v nadaljevanju IHF) je bila ustanovljena 1946. leta. V redni program olimpijskih iger se je moški rokomet uvrstil leta 1972 v Muenchnu, ženskemu rokometu pa je to uspelo štiri leta kasneje v Montrealu.

ZAČETKI ROKOMETA V SLOVENIJI IN TRBOVLJAH

V Trbovljah pa otroci niso zrasli ob pravih žogah, temveč ob »cotarci« (iz obrabljenih nogavic doma narejena žoga) ter z njo na domačih dvoriščih igrali predvsem nogomet. Pred drugo svetovno vojno je bil rokomet v obliki »velikega rokometu« v Sloveniji znan le ozkemu krogu zanesenjakov predvsem v Mariboru (mariborski Železničar), kjer so že leta 1931 izšla tudi pravila za »veliki rokomet« v priredbi profesorjev Ulage in Dobovška. V tem obdobju je veliko več uspehov beležila tako

imenovana »hazena«. Mariborska dekleta so v kraljevini Jugoslaviji celo osvojila naslov državnih prvakinj. V Trbovljah njeni začetki segajo v leto 1926, v delavsko športno društvo Svoboda. (Šibila, 2004; 50 let rokometu Trbovljah, 2002)

Kot navaja Pavlin (1995), so Nemci med drugo svetovno vojno na okupiranem slovenskem Štajerskem uvedli Slovencem nov šport, rokomet. Ustanovili so nekaj moštev »velikega rokometu«, najbolj se je uveljavil v Celju, ki so bila vključena v štajersko ligaško tekmovanje. V teh moštvih zavedni Slovenci večinoma niso sodelovali, so pa v krajih, kjer so moštva bila, odrasli posredno spoznali rokomet. Med okupacijo so Nemci ustanavljali tako imenovane nemške šole, v katerih so otroke načrtno učili rokometne igre, saj je bil rokomet sestavni del nemške telesne vzgoje. Zato ni čudno, da so po končani drugi svetovni vojni začeli ustanavljati nove rokometne klube prav v Celju, Mariboru, Murski Soboti, Lendavi in na Ptuju, kmalu pa še v Kranju in Ljubljani. Leta 1946 je bila na Skalni kleti v Celju odigrana prva tekma v velikem rokometu. Zaradi udeležbe na 1. jugoslovanskih študentskih igrah, leta 1948 v Zagrebu, so v Ljubljani ustanovili prvo rokometno ekipo na univerzi. (Šibila, 2004; 50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

V začetku petdesetih let 20. stoletja je veliki rokomet v Sloveniji doživel pravi razcvet. Dinamična in hitra igra je začela osvajati večja slovenska mesta, Trbovlje so bile med prvimi. Cotarce, ki je nekdanje predstavljala enega najbolj popularnih športnih rekvizitov trboveljske otročadi, so se vedno manj spominjali. Tam, kjer so znali vsaj malo metati žogo, so nastajali prvi rokometni klubi. Pravi boom je maja 1952 v Ljubljani povzročila kvalifikacijska tekma za svetovno prvenstvo med reprezentancama Jugoslavije in nemške avtonomne pokrajine Saar. Minili so le trije meseci in na pobudo nekaj zanesenjakov so se začeli tudi v Trbovljah resneje organizirano ukvarjati z rokometom, hkrati pa so ustanovili sekcijo velikega rokometu v okviru povojnega športnega društva Rudar. Za prizorišče prvih rokometnih korakov in metov so si izbrali nogometno igrišče. To je bilo takrat, ko je bila za vsako stvar potrebna le dobra volja in zavzetost. Današnje mlade generacije si ne moremo predstavljati, kako je bilo včasih vse enostavno: igrali so na prostem, treningi so bili po nekajkrat tedensko, zjutraj so igralci hodili na »šiht« (službo), ob prostem času pa so se ukvarjali s športom. Profesionalizma takrat še niso poznali. Največja nagrada zanje je bilo

zadovoljstvo publike, še posebej glavnih navijačev ter seveda zmage ali vsaj minimalni porazi z nekajkrat močnejšimi nasprotniki. Prvega septembra 1952 so rokometaši svoje znanje že predstavili domačemu občinstvu. Pomerili so se z ekipo ljubljanskega Krima in izgubili le za dva gola. Treningi so postajali vse bolj obiskani, predvsem s strani posameznikov, ki so prihajali z znanjem iz drugih športnih panog. (H. Kolar, osebna komunikacija, december 2008; 50 let rokomet v Trbovljah, 2002)

H. Kolar (osebna komunikacija, december 2008) je povedal, da je prav tekma s Krimom leta 1952 kljub porazu domačinov tako navdušila Trboveljčanke za roket, da so še istega leta tudi one oblikovale svojo ekipo. V ničemer niso želele zaostajati za moškimi kolegi. Še več, v tekmi, imenovani »kdo bo prvi osvojil naslov republiškega prvaka«, so jih celo prehiteli za eno sezono. Ta laskavi naslov je bil njihov že v sezoni 1955/56.

Moška rokometna sekcija pa se je uveljavila v sezoni 1956/57, kjer si je s prvim mestom v republiškem tekmovanju pridobila pravico do nastopa na kvalifikacijah za zvezno rokometno ligo. Na kvalifikacijskem turnirju je Rudar zasedel tretje – zadnje mesto, vendar je zaradi izstopa dveh ekip iz zvezne lige vseeno dobil mesto v njej za naslednjo sezono. Igranje v zvezni ligi ni prineslo zelenih uspehov, saj se je pokazalo, da ima ekipa Rudarja v primerjavi z drugimi ekipami pomanjkljivo zasedbo in s tem se je začel konec velikega rokomet v Trbovljah. Žal je v tem letu zanimanje za veliki ženski roket že splahnelo, pa tudi moška ekipa Rudarja je maja 1958 odigrala še zadnjo tekmo. (50 let rokomet v Trbovljah, 2002)

3 MALI ROKOMET V TRBOVLJAH

V časih po vojni je bilo potrebno pri vseh stvareh, ki se jih je posameznik ali skupina lotila, trdo delo, zanos, veselje, prilagajanje ter odrekanje in to velja tudi za igranje in razvoj rokometu. Rojstvo in začetna leta so zmeraj zelo težka, česar koli se človek že loti. In prav prej našteje lastnosti so pokazali rokometni navdušenci v Trbovljah pri in po rojstvu, po mojem mnenju, najlepše in najatraktivnejše igre, ki si jo je človeška rasa izmislila.

ZAČETKI MALEGA ROKOMETA

Pri uvajanju velikega rokometu na slovenskem prostoru, znanja o malem bratu praktično ni bilo, dekleta pa so igrala hazeno, ki se je igrala tudi v predvojnih sokolskih vrstah. Poznano je bilo dejstvo, da ga igrajo v Skandinaviji, kjer jim hladnejše podnebje ne dovoljuje igre na prostem, zato so ga v tistih »mrzlih mesecih« igrali v športnih dvoranah. Na igrišču, velikosti 800 m² (40 m x 20 m) z omejenim vratarjevim prostorom 6 m² (3 m x 2 m). Igrali sta dve moštvi s po sedmimi igralci v polju in s tremi menjavami na klopi. S preselitvijo na manjšo igralno površino so do izraza še bolj prišle dinamičnost, hitrost, aktivnost in lepota. Te karakteristike in še veliko doseženih golov so osvajale več in več gledalcev.

Pri nas takšnih super razmer, igrišč primernih dimenzij, kaj šele pokritih objektov, kot so jih premogli Skandinavci, niso imeli, oziroma jih je bilo zelo malo. Kljub temu pa so v Sloveniji vzporedno razvijali tudi »mali rokomet«, kolikor se je le dalo. Privlačnost in dinamičnost nove vrste rokometu je spodbudila klube v Sloveniji, da so jo kljub pomanjkanju primernih objektov vse pogosteje igrali. Tekmovanja so se odvijala na travnatih, peščenih, betonskih in asfaltnih igriščih. Manjša različica rokometne igre je tudi na našem prostoru osvajala vse več ljudi in postopno izpodrivala veliki rokomet. Med velikim in malim rokometom so razlikovali le do leta 1958, ko je veliki rokomet izginil z jugoslovanskih in slovenskih nogometnih igrišč, kar se je zgodilo tudi v Trbovljah. Takrat so manjšo različico preimenovali preprosto v rokomet. Ta beseda

velja še dandanes. Mali roketni tudi igralcem Rudarja ni bil nobena novost. Prvič so ga uradno, tako kot velikega, igrali že leta 1952.

Tega leta je namreč ekipa Rudarja prvič igrala mali roketni na turnirju v Ljubljani. Knapi so se pomerili z ekipama Enotnosti in Krima iz prestolnice in Branikom iz Maribora. Trboveljska ekipa je bila sestavljena predvsem iz igralcev takratnega moštva velikega rokometu in športnikov, ki jim košarkarska pravila niso bila tuja.

Na celotnem turnirju so se za ekipo Rudarja med strelce vpisali Edo Zupančič s 13 goli, Tone Vanelli z 11, Andrej Plevčak s 5, Cveto Majdič s 4 in Mihael Turk s 3 zadetki. Ostali predstavniki Trboveljčanov so bili še Jože Hanck, Gusti Golob in Ivo Zupan.

Da je ekipi Rudarja mali roketni le dopolnilo k velikemu »bratu« in da ga ne obvlada preveč, se je izkazalo kot resnično. V Trbovljah v tistem času še niso premogli golov, primernih za igranje malega rokometu. Zato je bilo to spoznanje po svoje razumljivo. Pristanek na zadnjem mestu na turnirju ni pomenilo nič tragičnega, bilo pa je velika spodbuda za igralce, da se čim bolj usposobijo za igro tudi na manjšem prostoru. Že v naslednjem letu, letu 1953, se je v Trbovljah marsikaj spremenilo. Začela se je načrtna vadba malega rokometu. Ker je bil kriterij za nastopanje v malem in velikem rokometu zadostno število igralcev, se je članska ekipa številčno okrepila. Ekipa pa je doživela tudi ognjeni krst igranja v športnih dvoranah, in sicer na tekmi na Taboru v Ljubljani, kjer so s 16 zadetki razlike izgubili tekmo z ljubljansko Enotnostjo.

Pod naslovom »prvomajski turnir« se je v Ljubljani v dneh med 1. in 3. majem odvijalo tudi prvo medrepubliško prvenstvo. Poleg šestih slovenskih ekip sta nastopili tudi hrvaški ekipi Sloboda iz Varaždina in Partizan iz Čakovca. Rudar je zasedel predzadnje mesto, prehitel je le ekipo Drave s Ptuja.

V »porodnih« letih igranja malega rokometu so za trboveljski Rudar nastopali igralci Berger, Majdič, Golob, Letnik, Kolar, Meško, Plevčak, Turk, Vanelli, Špiler, Zupan, brata Zupančič in Hanck.

V naslednjih letih 1954–56 so se rokometnemu delu športnega društva Rudar, oziroma sekciji za mali rokomet, nakazovali lepši časi. To se je poznalo tudi na kakovosti igre in posledično na rezultatih. Pred začetkom prvenstva v letu 1954 je bil Proletarec iz Zagorja nasprotnik Rudarja na prijateljski tekmi, ki jo je Rudar dobil z rezultatom 10 : 3, čeprav z razmerami za igro še zdaleč niso mogli biti zadovoljni. Telovadnice ustreznih dimenzij 40 x 20 m še niso obstajale, zato so tekme igrali zunaj, in sicer na pomanjšani površini nogometnega igrišča. Ker so igrali »pod milim nebom«, je vreme vse prevečkrat krojilo potek tekme in jo kar nekajkrat tudi onemogočilo. Igralci so poleg nogometnega igrišča uporabljali tudi opremo kot nogometaši, predvsem nogometni športni copati so bili nepogrešljivi.

V Trbovljah so konec aprila organizirali enega od dveh polfinalnih turnirjev republiškega prvenstva. Drugi polfinale se je odvijal v Mariboru, kjer je kasneje potekal tudi prvomajski finalni turnir. Na polfinalu v rudarskem mestu so se poleg domačinov predstavile še ekipe Proletarca iz Zagorja ter dve ljubljanski ekipi, Odred in Svoboda. Na prvi tekmi so Trboveljčani svoje sosede Zagorjane premagali kar za 10 golov. Zatem so z rezultatom 15 : 12 izgubili z Odredom, nazadnje pa so s Svobodo igrali neodločeno 12 : 12. Tako sta se ekipi Svobode in Rudarja uvrstili na prvomajski turnir v štajersko prestolnico. V mestu ob Dravi sta poleg njih nastopili še ekipi ptujske Drave in domača ekipa Branika. Rudar Trbovlje je dosegel končno drugo mesto.

LESTVICA FINALNEGA TURNIRJA REPUBLIŠKEGA PRVENSTVA V MALEM ROKOMETU:

Svoboda Ljubljana	6 točk
Rudar Trbovlje	4 točke
Branik Maribor	2 točki
Drava Ptuj	0 točk

Novembra istega leta sta se ljubljanski ekipi Svoboda in Odred spet srečali z ekipo Rudarja na turnirju. Tekma med Svobodo in Rudarjem je bila zelo izenačena in po ocenah gledalcev in poznavalcev igre sta bili ekipi enakovredni. Kljub temu je ljubljanska ekipa premagala Trboveljčane z najmanjšo možno razliko, torej za en gol.

Razlog je bil predvsem v daljši klopi, torej v več rezervnih igralcih pri Ljubljančanih. Ker sta tako Svoboda kot Rudar premagala Odred, je prvo mesto na turnirju tudi tokrat pripadlo Svobodi, drugi je bil Rudar z dvema točkama in Odred brez točke tretji, torej zadnji.

Leto 1955 so pričeli športno praznično. Tako kot marsikje še danes, so tudi v tistih časih 1. maj, praznik dela, praznovali ob športnem dogodku. V Trbovljah so v tem letu organizirali rokometni turnir za prehodni pokal Rokometne zveze Slovenije. V tekmi, ki je odločala o nosilcu pokala, sta se pomerila stara znanca, ljubljanska Svoboda in domači Rudar. Ljubljančani so odlično začeli in povedli kar s 6 : 1, nato pa so se knapi zbrali in do konca polčasa rezultat izenačili. V drugem polčasu je Rudar spremenil svojo taktiko igre, kar pa se je izkazalo za napačno in izgubili so z rezultatom 10 : 8. Pred tem je Rudar premagal Dravo s Ptuja z rezultatom 23 : 3, torej z veliko – 20 golov razlike.



Slika 1. Tekma Rudar : Svoboda Ljubljana. (50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

Slika 1 prikazuje tekmo na stadionu Športnega društva Rudar med domačini in gosti iz Ljubljane iz leta 1955.

Republiško prvenstvo v malem rokometu se je izvajalo v dveh podzveznih ligah, vzhodni in zahodni. V vzhodni ligi so poleg Trboveljčanov svoja rokometna središča zastopali še mariborski Branik in celjski ŽŠD. Na izredno neprimernem igrišču, ki je

bil popolnoma razmočen od dežja, so v Mariboru domačini izkoristili »domači teren« in premagali knape z rezultatom 11 : 5. Popolnoma drug obraz je Rudar pokazal na gostovanju v Celju, kjer so s consko obrambo dobro presenetili domačine in jim onemogočili razviti svojo igro. Premagali so jih z rezultatom 9 : 7. Po še enem porazu in eni zmagi na domačem igrišču se je tekma v nemogočih razmerah na razmočenem terenu v Mariboru izkazala za odločilno za osvojitve prvega mesta v skupini. Lestvica je bila na koncu sledeča:

1. Branik Maribor 6 točk
2. Rudar Trbovlje 4 točke
3. ŽŠD Celje 2 točki

Kasneje v tem letu sta se na prijateljski tekmi pomerili dve rudarski mesti. Trboveljčani so odšli v goste k istoimenski ekipi Rudarja iz Velenja in jih premagali za dva gola, z rezultatom 14 : 12. V decembru pa sta se ti dve ekipi ponovno pomerili in sicer 4. decembra v Ljubljani na republiškem turnirju za pokal FLRJ. Rezultat te tekme je bil skromen, saj so Trboveljčani zmagali le s 3 : 2. Na turnirju je zmagal Odred iz Ljubljane, Rudar Trbovlje pa je bil drugi pred istoimensko ekipo iz Velenja.

V letu 1956 so rokometni delavci spet naredili dodaten korak naprej. V počastitev praznika občine Trbovlje so prvega junija na prostoru Telovadnega društva Partizan organizirali prvo nočno tekmo v rokometu. Moštvo Proletarca iz sosednjega Zagorja ni bilo dostojen nasprotnik, saj so domačini zmagali kar s 13 goli razlike. Na tekmah je bilo zelo zanimivo, predvsem na zadnji je bilo napeto prav do konca, saj je gostitelj izgubil z ljubljansko Svobodo po nerazumljivi sodniški odločitvi tik pred koncem tekme. Nato je zasedala tekmovalna komisija in priznala neodločen rezultat, s čimer so se v športnem duhu povsem strinjali tudi Ljubljčanji. Ker sta obe ekipi že prej premagali Proletarca iz Zagorja, sta imeli obe po 3 točke, Proletarec pa je ostal praznih rok.

V Trbovljah so organizirali tudi polfinalni republiški turnir tako za ženske kot za moške. Na finalni turnir so se zasluženoma uvrstili Trboveljčani, kjer so se pomerili še z dvema zmagovalcema polfinal, Odredom iz Ljubljane in Branikom iz Maribora.

Vendar so knapi na finale odpotovali zelo zdesetkani in obe tekmi zaslužno izgubili. Ljubljanačani pa so po zmagi nad Štajerci osvojili republiški naslov, podprvak je postal Branik iz Maribora.

Trbovlje je rudarsko mesto in rudarska mesta so na to svojo tradicijo ponosna, zato so vedno s ponosom počastili dan rudarjev. Sindikat trboveljskih rudarjev je ob rudarskem prazniku leta 1956 na turnir v rokometu povabil ekipe rudarskih mest iz Velenja, Hrastnika, Krmelja in Zagorja. Vabilu pa so se odzvali le Zagorjani, zato je Rudar sestavil dve ekipi, da je bil turnir sploh mogoč. Pokal sindikata rudarjev Slovenije je tako osvojila prva ekipa Rudarja, B ekipa Rudarja je bila druga, edini gostje pa so bili zadnji. (50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

Takšna so bila prva poporodna leta malega rokometu v Trbovljah. Veliko dela, učenja, improviziranja, predvsem pa veselja in zagnanosti tako športnikov oziroma igralcev kot tudi funkcionarjev kluba, da so utrli pot igri, ki jih je osvojila.

4 NA POHODU V PRVO LIGO 1957–64

Vsem porodnim krčem, poporodnim težavam in skrbem navkljub so rokometni zanesenjaki iz Trbovelj še kar garali, se odrekli marsikateremu prostemu popoldnevu, da so lahko uživali ob gledanju in igranju atraktivne tekme v rokometu. V vseh teh letih se je mali rokomet že tako priljubil in naselil v srca Trboveljčanom, da je bil obisk na tekmi zmeraj dober. Še več, obisk občinstva je bil deležen tudi kakšen trening pred veliko tekmo. S tem se je začelo bolj načrtno delo, tako na treningih kot v organizaciji kluba ter redno igranje v ligaških sistemih. Za zgodovinski oris je pomembno, da začnemo govoriti o sezonah, ker se pač »rokometno leto« začne sredi poletja v enem koledarskem letu in konča s koncem pomladi v naslednjem.

SEZONA 1957/58

V letu 1957 je za najbolj odmeven in razburljiv dogodek vsekakor veljal polfinalni turnir republiškega prvenstva. Turnirja so se udeležile ekipe Fužinarja iz Raven, trboveljski Rudar, ekipa Sanitet JNA in organizator Branik iz Maribora. Samo tekmovanje še ni razburilo, tekme so potekale normalno. Rudar je z osvojenimi petimi točkami zasedel prvo mesto in to po pričevanju navzočih povsem zaslužno. Zanimivo je postalo kasneje, ko je Rokometna zveza turnir razveljavila, brez kakšne posebne obrazložitve. Ker pritožbi Trboveljčanov ni bilo ugodeno, se ponovitve turnirja protestno niso udeležili.

Še bolj uspešni, tokrat veljavno, so bili Trboveljčani v pokalnem tekmovanju. V Velenju so poleg domačih A in B ekip nastopili še Ravenčani in kasnejši pokalni zmagovalec Rudar iz Trbovelj. Zaslužno osvojeni pokal so dobili v trajno last in še danes krasi klubske prostore. (50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

SEZONA 1958/59

V sezoni 1958/59 je Rokometna zveza spet spremenila način tekmovanja na najvišji republiški ravni. Ustanovila je enotno republiško ligo v malem rokometu. Rudar, ki zaradi že znanega protesta ni sodeloval na polfinalnem turnirju v prejšnji sezoni, je moral odigrati kvalifikacije za vstop v prvo ligo. Trboveljčani so tako organizacijsko, in to zelo uspešno, prevzeli kvalifikacije, kjer so sodelovale še ekipe Maribora, kranjske Mladosti in Fužinarja iz Raven. Tudi tekmovalno so bili knapi suvereni in se s tremi zmagami kvalificirali v prvo ligo.

Tekmovalni del se je za ekipe Odreda, Slovana, Svobode in Krima iz Ljubljane, mariborskega Branika, Maribora in Kovinarja ter trboveljskega Rudarja začel jeseni 1958. leta. Končno četrto mesto je bilo manj kot je pričakovalo vodstvo kluba od igralcev, pa tudi slednji niso bili navdušeni. Že med sezono so odkrili enega izmed večjih vzrokov za manj kakovostno malorokometno ekipo. Ta se je skrival v napornem in dolgotrajnem nastopanju ekipe velikega rokometu v prvi zvezni jugoslovanski ligi. Ker je večina igralcev igrala tako veliki kot mali rokomet, je bila utrujenost, nasičenost, pomanjkanje kakovostnega treninga popolnoma razumljiva. Zato tudi sporazumne kadrovske spremembe v ekipi po koncu sezone ne presenečajo. Nekaj igralcev, ki so bili zraven že od vsega začetka, je drese obesilo na klin, dva sta oblekla vojaško suknjo in tako so naredili prostor za mlade, perspektivne igralce. Leto je bilo pomembno tudi kar zadeva prostorskih zmožnosti, saj je bilo zunanje košarkarsko-rokometno igrišče obnovljeno.

Z začetkom leta 1959 se je zgodilo še nekaj pomembnega kar zadeva trboveljski rokomet. S končano sezono 58/59 prve zvezne jugoslovanske lige v velikem rokometu je ta zvrst zamrla, tako v Trbovljah in tudi po ostali Jugoslaviji, in tako je ostal le mali rokomet. V dosedanem obdobju je Rudarjev dres nosilo več kot trideset domačinov in nekaj prišlekov, večina njih pa je nastopala tako za ekipo malega kot velikega rokometu. (50 let rokometu v Trbovljah, 2002)



Slika 2. Obnovljeno igrišče. (50 let rokomet v Trbovljah, 2002)

Na sliki 2 je prikazano leta 1958 obnovljeno košarkarsko-rokometno igrišče s številnimi gledalci.

SEZONA 1959/60

V sezoni 1959/60 je tako v Trbovljah ostal le še mali rokomet. S tem so se treningi lahko posvetili le izboljšanju karakteristik igre na manjšem igrišču, kar se je takoj poznalo tudi na igri, rezultatih in uspehih. V desetčlanski republiški ligi je Rudar zasedel drugo mesto, samo ljubljanski Odred je bil boljši. Na majskem turnirju v Ajdovščini, ki je bil posvečen obletnici prve slovenske vlade in obletnici osvoboditve, je Rudar brez poraza zmagal in domov odnesel prehodni pokal.

V Trbovljah pa je kar zavrelo, ko se je razvedelo, da prihaja v goste zahodnonemška ekipa Rodalben. To je bil prva mednarodna tekma v rokometu. Veliko pričakovanje, zanimanje, navdušenje in pomembnost dogodka je bilo čutiti na vsakem koraku. Še večje veselje pa so napravili igralci, ko so nasprotnike premagali z rezultatom 12 : 9.

Kot sem že dejal, se je z malim rokometom spremenil tudi način treningov. Poudarek je bil na zelo hitrem kratkem teku, hitrih in kratkih spremembah smeri, krajših in natančnejših podajah ter na natančnosti strelav, kot posledice manjšega igrišča in

velikosti golov. Pripravljalno obdobje so izkoristili za večje število prijateljskih tekem. Za nasprotnike so si praviloma izbirali močnejše in izkušenejše nasprotnike. Dvakrat je bila nasprotnik takrat že zvezno ligaška ekipa Crvene zvezde iz Beograda. Poraz le z enim golom razlike ter remi je bil knapom vsekakor lahko v ponos in velika spodbuda za trdo delo še naprej. Na turnirju mestnih reprezentanc v Mariboru pa so dosegli tretje mesto. Nasprotne ekipe so bile reprezentance rokometnih mest Maribora, Ljubljane in Varaždina. V pokalnem tekmovanju pa je po odmevnih zmagah nad slovenjgraškim Partizanom in po podaljšku nad ljubljanskim Odredom v polfinalu, Rudar presenetljivo izgubil z Mladostjo iz Kranja. (50 let rokomet v Trbovljah, 2002)

SEZONA 1960/61

Tudi sezona 1960/61, ki se je začela jeseni 1960. leta, je bila uspešna. V desetčlanski republiški ligi je Rudar zasedel tretje mesto. Nase je opozoril Zdravko Ačkun, saj je s 114. zadetki postal drugi strelec lige. V tem času so ustanovili drugo zvezno jugoslovansko ligo (vzhod– zahod), v zahodno so se avtomatično uvrstile prve tri ekipe iz Slovenije. Ko je imela februarja 1961 jugoslovanska državna reprezentanca priprave v Ljubljani in je na pripravljalni tekmi z okrepljeno reprezentanco Ljubljane izgubila, so za zmagovito ekipo Ljubljane uspešno debitirali kar trije Rudarjevi igralci – Ačkun, Škrinjar in Jekoš. Škrinjar in Ačkun sta kasneje še večkrat uspešno nastopila za reprezentanco Ljubljane.

Na tradicionalnem majskem turnirju v Ajdovščini je Rudar ponovno zmagal. Ko je v Trbovlje v goste prišlo močno moštvo iz zvezne lige, banjaluški Borac, in so knapi zmagali, je bilo veselje in zadovoljstvo čutiti še kar nekaj dni. Prav tako odmevna je bila zmaga na mednarodni prijateljski tekmi z zahodnonemško ekipo TSG Hassloch. Res pa je, da se je za to tekmo Rudar okrepil z dvema igralcema Borca, tudi državnima reprezentantom. V osmini finala jugoslovanskega pokala pa je Rudar športno stisnil roko in priznal premoč istoimenskega kluba iz Plevelj. (50 let rokomet v Trbovljah, 2002)

SEZONA 1961/62

V sezono 1961/62 so z velikim zadovoljstvom in pričakovanji vstopili tako Trboveljčani kot tudi ostala slovenska moštva, saj se jim je z ustanovitvijo druge zvezne lige zahod pokazala velika priložnost po napredku in dokazovanju v jugoslovanskem prostoru. V jesenskem delu rokometiški Rudarja niso blesteli, saj so zasedali predzadnje, deveto mesto. Po zaostanku za pričakovanji in precejšnjem razočaranju je svojo dolgoletno rokometno pot trenerja in še prej igralca zaključil pionir te igre v Trbovljah, Maks Radej. Pred začetkom spomladanskega dela prvenstva, se prvi v začetku leta 1962, je k Rudarju iz Zagreba prestopil Anton Bašič. Kot večkratni državni reprezentant je pomenil pomembno okrepitev in kot se je kasneje izkazalo, veliko prelomnico za trboveljski rokomet. Izkušeni rokometiški je prevzel vlogo trenerja in igralca v eni osebi. Knapi so pod novo taktirko spomladi zaigrali kot prerojeni in nizali izvrstne rezultate. Žal je bila jesenska bera točk preslaba, da bi pridobili kakšno mesto na lestvici.

Rokometna zveza Jugoslavije je ob koncu tekmovalnega dela spet poskrbela za šok terapijo s tem, ko je pravkar končano drugo zvezno ligo za naslednjo sezono ukinila. Tako so bili vsi trije slovenski predstavniki prisiljeni v naslednji sezoni spet nastopati le na republiškem nivoju.



Slika 3. Rudarjeva ekipa v II. zvezni ligi. (50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

Na sliki 3 so igralci rudarja pred tekmo z ekipo Eksportdrvom iz Rijeke v II. zvezni jugoslovanski ligi.

Odlični odnosi Rudarja s prvoligaškimi ekipami iz Zagreba, so se s prihodom Bašiča le še okrepili, kar je Trboveljčanom prineslo številne težke prijateljske tekme. Prav tako je bil kapetan zvezne reprezentance, Slovenec Ivan Snaj, zelo naklonjen reprezentančnim tekmam s Trboveljčani, pomagal pa je tudi poiskati čim več tujih ekip za prijateljsko merjenje moči. Tako so Trbovlje, okrepljene z dvema državnima reprezentantoma iz Zagreba, julija 1962 gostile državno reprezentanco Madžarske. Kljub zmagi gostov so bili domačini zadovoljni z igro, gostje pa so zelo pohvalili sprejem in gostoljubje rudarskega mesta. (50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

SEZONA 1962/63

Že ukinitve druge zvezne lige v sezoni 1962/63 je bil velik minus za kvaliteto slovenskega rokometu, republiški »strokovnjaki« pa so za novo sezono pristavili še svoj lonček. Republiško tekmovanje so razdelili na vzhod in zahod in tako še dodatno onemogočili močnim moštvom veliko število težkih tekem, ki so nujno potrebne za napredek. Rudar je v svoji vzhodni skupini zasedel drugo mesto za slovenjgraškim Partizanom. Odločilna je bila ena tekma, in sicer neodločen rezultat doma z mariborskim Branikom. Kasneje so Korošci v treh tekmah premagali prvaka zahoda Slovana in postali republiški prvaki.

Rokometni klub Tržič je ob svojem občinskem prazniku organiziral mednarodni turnir. Poleg domačinov in Rudarja se je turnirja udeležila tudi ekipa Amsterdama. Rudar je z dvema gladkima zmagama z visoko razliko osvojil ta turnir. (50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

SEZONA 1963/64

V sezoni 1963/64 so ponovno uvedli enotno desetčlansko republiško ligo, hkrati pa je Rokometna zveza Jugoslavije (v nadaljevanju RZJ) predvidela organizacijo kvalifikacijskega turnirja za prvo zvezno ligo na Slovenskem, kar je pomenilo še dodaten motiv za vsa moštva v republiški ligi po osvojitvi prvega mesta. Trboveljska ekipa je imela dokaj burno pripravljalo obdobje in prav tak začetek lige. Prvi vratar, Lopan, je odšel na služenje vojaškega roka, Ačkun, eden izmed nosilcev lige, pa je prestopil k Slovanu. Slovan se je v veliki želji po prvem mestu pred to sezono močno okrepil še z drugimi igralci. Prvo tekmo sta odigrala ravno Rudar in Slovan. Knapi so presenetljivo zmagali v Ljubljani, tudi s pomočjo vojaka Lopana. Po pritožbi Slovana zaradi igranja slednjega, je slovenska rokometna zveza zmago pripisala Ljubljančanom. Po pritožbi Rudarja, ki je za nastop Lopana imel ustrezno urejeno dokumentacijo, je RZJ tekmo registrirala s prvotnim rezultatom, se pravi z zmago Rudarja.

Po jesenskem delu sta si prvo mesto na lestvici delila ljubljanska Olimpija in Rudar. Na »bojnem« posvetu vodstva kluba in trenerja Bašiča so ugotovili, da bi z nekaj okrepitvami lahko zadržali prvo mesto po koncu spomladanskega dela. V svoje vrste so pripeljali dva Ljubljančana, odličnega vratarja Ernesta Marguča in zunanjega igralca Feliksa Šparembleka. V domače moštvo pa se je po nekaj mesečni avanturi pri Slovanu vrnil tudi Ačkun. Tako so postali popolnoma konkurenčna ekipa za osvojitev naslova. Priprave na drugi del so bile uspešne in temeljite – brez poraza osvojena zimska liga in odhod na desetdnevne priprave v Crikvenico.

Rudar je skozi vso sezono, predvsem pa med spomladanskim delom, vseskozi igral tudi težke prijateljske tekme z že prej omenjenimi zagrebškimi klubi, pa tudi odpotoval je na turnir prav v Zagreb. Poleg dobre igralske zasedbe in dobro načrtovanim treningom so svoje dodali še navdušeni rokometni navijači, ki so kar vriskali ob uspehih Rudarja in še bolj množično obiskali vsako naslednjo tekmo.



Slika 4. Rudarjevi zvesti navijači. (50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

Slika 4 prikazuje polno tribuno Rudarjevih navijačev, kar je postalo značilnost tekem v Trbovljah.

V XV. kolu Slovenske rokometne lige (v nadaljevanju SRL) je dne 17. maja 1964 Rudar gostoval pri Kovinarju v Mariboru ter jih premagal z visokim rezultatom 27 : 12. Ker je bil teren Kovinarja zaradi izgrediv zaprt, so tekmo odigrali na Branikovem stadionu v Ljudskem vrtu. Strelci so bili zelo razpoloženi in so že v prvem polčasu napolnili mrežo nasprotnika. V pičlih desetih minutah so dosegli 5 golov ob ničli domačinov, do polčasa pa že 16, nasprotniki pa vsega 4. Tak rezultat je bil vsekakor presenetljiv, saj se je Kovinar boril za obstanek v ligi in so vsi pričakovali bolj trdo in odločno igro. Visoko število doseženih golov Rudarja je bilo takrat dokaj nenavadno, saj je bilo povprečno število doseženih golov na tekmo precej nižje od današnjih. Posebno pohvalo so si zaslužili igralci Rudarja tudi za igro v obrambi, kar potrjuje tudi dejstvo, da so do polčasa prejeli le 4 gole. V drugem polčasu so nekoliko popustili, vendar kljub temu končni uspeh nikakor ni bil ogrožen. K veliki razliki so veliko pripomogli tudi nespretni domačini, ki so pokazali svoje adute le v začetnih minutah drugega polčasa, ko so razliko uspeli zmanjšati na 18 : 8, potem pa jim je zmanjkalo moči. Dobra obramba Rudarja s Kernom v vratih je brez težav premagovala medle akcije domačinov in s hitrimi protinapadi so gospodarili na igrišču. Največ golov pri Rudarju so dosegli Ačkun 7, Škrinjar 5, Šparemblek 4, Berdnik 3, Mrežar, Kmetič in

Dornik po 2. Kritiko pa si je na tekmi zaslužil sodnik, ki je bil izredno slab in je imel popolnoma nepravilen kriterij pri sedemmetrovkah.

V naslednjem, XVI. kolu SRL, je Rudar v Trbovljah gostil ekipo Olimpije in jo ob podpori približno 600 gledalcev premagal z rezultatom 18 : 7. Prvi polčas je bil dokaj izenačen in za navijače nenavdušujoč, saj so na odmor odšli domači le z golom prednosti (7 : 6). Po premoru pa so se »Rudarji« ogreli in napolnili mrežo nasprotnikov, medtem ko so gostom dovolili le en sam gol. Pri domačinih so se posebej strelsko izkazali Ačkun in Berdnik s štirimi, Škrinjar s tremi ter Jelen, Kmetič in Dornik s po dvema goloma. S to zmago so rokometaši teoretično in praktično že osvojili republiško prvenstvo, saj so vodili že za 6 točk in drugo uvrščeni Slovenj Gradec jih ni mogel več dohiteti.

V predzadnjem kolu se je Rudar zadnjega maja v Kranju pomeril z istoimenskim moštvom in ga gladko premagal kljub njihovi borbenosti z rezultatom 17 : 13. Rudar je vso tekmo vodil, in to nekajkrat celo za sedem golov in več, nekoliko manjša borbenost na njihovi strani pa je bila posledica dejstva, da je borba v SRL bila že zaključena in so bile misli prvakov najbrž že v kvalifikacijah za Zvezno rokometno ligo (v nadaljevanju ZRL). Najboljši strelci so bili pri Rudarju Škrinjar in Dornik s po štirimi goli ter Mrežar in Kmetič s po tremi, ostali pa so dosegli po en gol. Sodnikovo delo je bilo ocenjeno kot »samo povprečno«, kaže pa na to, da so sodniki že takrat bili deležni precejšnje pozornosti gledalcev in komentatorjev. Udeležba gledalcev v Kranju je bila kar za polovico nižja kot v Trbovljah en teden pred tem, kar očitno pove veliko tudi o veliki podpori, ki jo je Rudar imel med sokrajani.

Za konec uspešne sezone so Rudarji dne 6. 6. 1964 v XVIII. kolu gostili rokometaše mariborskega Branika. Zadnja tekma je bila le formalnost in mariborski rokometaši so že pred začetnim sodniškim žvižgom s šopkom čestitali Rudarjevemu igralcem za osvojeno prvenstvo. Tekma za gledalce ni bila zanimiva, rezultat pa kljub temu zanimiv (16 : 8). Sojenje je bilo ocenjeno kot objektivno. Najboljši strelci pri Rudarju je bil Berdnik s petimi goli, po tri sta dosegla Škrinjar in Kmetič, Ačkun pa dva. Pohvale si je poleg Berdnika v napadu zaslužil tudi Marguč v vratih. S to tekmo je bila

SRL zaključena in pričele so se priprave na kvalifikacije za uvrstitev v ZRL, ki so bile že čez štirinajst dni.

V spomladanskem delu tako knapi niso poznali poraza in so z lepo prednostjo dosegli do takrat največji uspeh v zgodovini kluba – republiški naslov.

Po nekaj dnevnem nemirnem čakanju so Trbovlje dočakale. Rokometna zveza Jugoslavije je potrdila mesto Trbovlje kot organizatorja kvalifikacij.

Po zaključku tekmovanja Republiške rokometne lige so bili stolpci športnih rubrik in pogovori med poznavalci rokometnega športa polni komentarjev in razmišljanj o novem prvaku Rudarju, ki je tokrat prvič posegel po vrhu. Zmagali so prepričljivo, saj so ves spomladanski del zmagovali odločno in z visokimi rezultati. V devetih tekmah so devetkrat zmagali in dosegli rezultat v golih 177 : 79. Vsi so ugotavljali, da ima Rudar dobro in izenačeno moštvo, odličnega trenerja in za tiste čase tudi dobre pogoje za delo. Njihova prednost na koncu prvenstva je bila velika in prepričljiva, podpora domačih navijačev prav tako. Ko so športni novinarji preverjali vzdušje med Trboveljčani, so zadovoljni ugotovili, da skoraj vsak prebivalec tega rudarskega mesta spremlja dogajanja v rokometu, da poznajo uspehe domače ekipe in so nad njimi navdušeni. Med anketiranimi le redki niso vedeli, zakaj taka evforija pred kvalifikacijami ob koncu junija. Od študentov do prodajalk in bančnih uslužbenk, pa od voznikov, natarjev in hišnika pri Športnem društvu Rudar – prav vsi so obljubljali svojo podporo na tekmah in vsi so verjeli v uspeh. Zanimiv je bil komentar natarja v gostišču Rudar, ki je v pogovoru povedal, da je vso sezono prodal rokometšem tako velike količine kisle vode in kokte, da upravičeno sluti nekaj velikega. Poleg »utemeljenih« podlag za dobre slutnje je zanimivo tudi sporočilo, ki veje iz te izjave. Iz nje je namreč moč razbrati, da so športniki takrat uživali predvsem nealkoholne pijače, saj o kakem zaboju piva po tekmi ni bilo govora. Vsekakor pohvalno.

Poleg domačinov pa so veliko uspeha napovedovali Rudarju tudi športni strokovnjaki iz vse Slovenije, pa tudi iz različnih krajev na ozemlju Jugoslavije. V večini izjav je bil Rudar omenjen kot nedvomni favorit za zmago na turnirju, na katerem so se za uvrstitev v ZRL borile štiri ekipe. In rokometši so se za tekme pripravljali z vso

resnostjo. Trenirali so vse dni do turnirja. Posamezni igralci, ki so sicer bivali drugje, so se prav vsak dan vozili na treninge v Trbovlje, med njimi tudi mladi vratar Ernest Marguč. Poleg fizičnih priprav je bilo potrebno igralce tudi psihično ustrezno pripraviti na te pomembne trenutke, saj takih pritiskov niso bili ravno vajeni. Vsi so trdo delali in tudi takratni najboljši strelec reprezentance Jugoslavije, Zlatko Žagmešter, je bil prepričan, da jim bo uspelo. Vsekakor je bil že skrajni čas, da tudi Slovenija dobi svojega predstavnika v zvezni rokometni ligi. Opazovalci zadnjih treningov takrat nedvomno najpopularnejših trboveljskih športnikov so bili prepričani, da bo tudi atmosfera na tribunah v teh dneh »južnoameriška«, torej zelo vroča. Pričakovali so gorečo igro rokometašev. Za potrebe kvalifikacijskega turnirja je bilo potrebno tudi ustrezno dograditi dodatna mesta na tribuni, ki ni bila pripravljena za tako veliko število gledalcev. Zagotoviti so morali razsvetljava in uredili so mesta za več kot 2000 gledalcev. Večino kart so razprodali že v predprodaji in to za vse tri dni skupaj, saj je bilo zanimanje za ogled tekem rekordno.

Športni novinarji so podrobno poročali o načrtih trenerja in igralca Bašiča o izvedbi priprav. Čeprav so želeli iz njegovih ust slišati tudi napovedi o možnosti za uspeh, se je temu izognil z napovedjo, da lahko v kvalifikacijah zmaga le tisti, ki je trenutno najbolj pripravljen in ima poleg tega še dobršen del športne sreče, domač teren in goreča publika bosta v pomoč. Zanimanje za turnir je bilo nepopisno, tako med novinarji kot tudi med domačini.

Kvalifikacijski turnir je potekal od 26. do 29. junija 1964, torej od petka do nedelje. Ekipo Rudarja so čakale tri težke tekme, saj so bili vsi fizično zelo dobro pripravljeni in tudi zelo motivirani za zmago. V prvi tekmi je Rudar igral z Železničarjem iz Niša in zmagal zelo prepričljivo z rezultatom 19 : 13. Začetna pobuda je bila na strani gostov, ki so v tretji minuti vodili že s 3 : 1, vendar so se domačini ob bučnem navijanju okoli 1500 gledalcev prav kmalu prebudili in do polčasa prejeli le še en gol, dali pa so jih 6 in na odmor odšli z rezultatom 7 : 4. V drugem polčasu pa so se domači razigrali predvsem v obrambi in odgnali vse nevarne napade. V zadnjem delu igre bi le težko izbrali najlepši gol, saj so z občutkom premoči domačini nanizali kar nekaj izvrstnih napadov. Zmaga je bila zaslužena in je bila verjetno ena lažjih. Med strelci je s sedmimi goli izstopal Škrinjar, Bašič je dal 3, Ačkun, Dornik in Šparenblek pa po 2.

Med strelce so se vpisali tudi Jelen, Berdnik in Kmetič s po enim golom. Začetek turnirja je bil torej več kot uspešen.

Drugi dan je bila nasprotnik Rudarja ekipa Slobode iz Tuzle. Začetek tekme so morali zaradi nenadne nevihte preložiti za več kot eno uro. Potem pa se je začelo. Trboveljčani so začeli silovito in povedli kar s 4 : 0. Nato pa so se prebudili gosti, močno napadli ter zmanjšali rezultat na vsega gol razlike. Nato pa so domačini ponovno prevzeli pobudo in na odmor odšli s štirimi goli razlike. V drugem polčasu pa so v nasprotju s pričakovanji razgretih navijačev domačini igro kar pretirano zapletli in strelav na gol nekako ni bilo. Igra je bila nervozna, vzdušje na igrišču napeto in sodnik je imel polne roke dela z umirjanjem nemirnih duhov. Minuto pred koncem tekme so gosti zmanjšali rezultat na gol razlike in domačini so le s težavo uspeli zadržati žogo v svojih rokah do konca igre ter tako ubraniti zmago. S to zmago so si praktično že priborili mesto v zvezni ligi in ravno misel na veliki uspeh je bila verjetno razlog, da v drugem polčasu niso uspeli dati niti enega gola. Med strelci je bil zopet najuspešnejši Škrinjar s tremi goli, Šparemblek je uspel dvakrat, Ačkun in Berdnik pa po enkrat. Sodniška vloga je bila v tej tekmi ocenjena kot dobra kljub nervozi. Po tekmi pa je igravec Slobode napadel sodnika in incident je vrgel slabo sliko na celoten turnir. Igralci Slobode pa so tudi napovedali, da bodo demonstrativno zapustili turnir, vendar se to ni zgodilo in so naslednji dan vseeno odigrali še zadnjo tekmo z Železničarjem in ob suspenzu dveh najboljših igralcev visoko izgubili s 16 : 31.

V nedeljo sta bili na sporedu še zadnji dve tekmi. Rudar je tokrat igral proti nasprotniku, ki je pred začetkom turnirja veljal za enega od favoritov. Pred turnirjem je bilo namreč pričakovano, da bo borba za članstvo v zvezni ligi potekala prav med Rudarjem in Drvodjalcem iz Virovitice, ki je na turnir prišel kot prvak republiške lige Hrvaške. Vendar so hrvaški prvaki izgubili dotlej obe tekmi in niso imeli več nobenih možnosti. Kljub temu pa je bilo potrebno igro vzeti strogo resno, da ne bi prišlo do negativnega presenečenja. Rudar je ponovno začel dobro in odšel na odmor z rezultatom 8 : 4. V drugem polčasu je po visokem vodstvu 10 : 5 popustil, tako da so igralci Drvodjelca v zadnji minuti zmanjšali na en gol razlike, na 10 : 9. Vendar zmaga ni bila ogrožena in rokometaši Rudarja so ob glasnem navijanju okoli 2000 navijačev povsem upravičeno postali zmagovalci turnirja in se tako uvrstili med dvanajst

prvoligašev. Ačkun je dosegel tri gole, Škrinjar in mladi Kmetič po dva, Šparemblek, Jelen in Bašič pa po enega.

Komentatorji so po zaključenem turnirju do potankosti analizirali vse tekme, vendar so si bili vsi enotni v ugotovitvi, da so si Rudarji zmago povsem zaslužili, čeprav so omenjali tudi »športno kuhinjo« Slobode in Železničarja tretji dan turnirja. Rudarjevi igralci so bili taktično in tehnično daleč najboljša ekipa, njihovi prvi polčasi so bili vsi več kot odlični. Igrali so hitro in učinkovito. V hitrih napadih na nasprotnikova vrata se je posebej izkazal najboljši strellec Škrinjar. Obramba domačinov je bila nepremagljiva, čvrsta in zelo prožna, z eno besedo odlična, kar je odličnemu vratarju Marguču močno olajšalo delo. Trener in igralec Bašič je virtuožno dirigiral igro v coni in rezultat ni izostal.

Za najnevarnejšega strelca nasprotnikov je bil vedno zadolžen Ačkun, ki je svoje delo opravil brežhibno. Za najboljšega igralca so mnogi ocenili vratarja Marguča, ki je kljub svoji mladosti izvrstno branil svoja vrata. Zelo pa sta se izkazala tudi mlada igralca Kmetič in Dornik, ki sta sodila med odkritje turnirja. V celoti je bila ekipa Rudarja zelo mlada, saj je bila njena povprečna starost 22,5 let, vsekakor je bila to ekipa prihodnosti. Seveda pa so imeli veliko zaslug za vse tri zmage tudi navdušeni in neuničljivi navijači, ki so ob pomoči tovarniške sirene, glasbenih inštrumentov, ragelj in zvoncev glasno navijali za svoje ljubljence ter jih ob osvojitvi turnirja na rokah ponesli z igrišča. Trboveljski Rudar se je na turnir pripravljaj načrtno in intenzivno šest mesecev, pred tem pa je svojo igro izpopolnjeval skozi leta. Vsi igralci so bili tehnično, kondicijsko in psihično dobro pripravljani, načrtno dolgoletno delo je obrodilo sadove. To pa ni bil samo uspeh Rudarja, ampak celotnega slovenskega rokometu. To so pokazali tudi igralci drugih slovenskih klubov, ki so prihajali na tekme in spodbujali igralce Rudarja.



Slika 5. Ekipo, ki se je uvrstila v I. zvezno ligo. (50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

Slika 5 prikazuje ekipo, ki se je v kvalifikacijah uvrstila v I. zvezno ligo. Stojijo z leve: Zupančič, Šparemblek, Mrežar, Marguč, Berdnik, Ačkun, Škrinjar, Bašič. Z leve proti desni pa čepijo Kern, Kmetič, Jelen, Dornik, Jekoš.

Takoj po končanem turnirju so se rokometišči Rudarja začeli pripravljati na jesenske tekme v zvezni ligi. Že 5. julija so v goste povabili češkoslovaško rokometno reprezentanco, ki so sicer nastopili pod imenom Praga. Tekmo si je ogledalo okoli 1500 gledalcev, ki so bili v prvem polčasu zelo zadovoljni z igro domačih, v drugi polovici pa so jim pošle moči. Vse do 25. minute je bila tekma povsem enakovredna, v štirinajsti minuti so domačini vodili celo s 5 : 4, v dvajseti minuti je bilo še 5 : 5. Nato pa so Čehi po zaslugi odličnega kapetana ušli in z rezultatom 9 : 12 odšli na odmor. V drugem polčasu pa so Čehi pričeli neutrudno napadati vrata Marguča, ki žal ni imel najboljšega dne. Akcije Trboveljčanov pa so bile medle in neučinkovite in končni rezultat je bil temu primeren. Rudar je izgubil z rezultatom 16 : 26. Med strelci se je zopet najbolj izkazal Škrinjar s 4 goli, Šparemblek je dal 3, Bašič, Kmetič, Ačkun in Dornik po 2 in Berdnik 1 gol. Izrečenih je bilo kar nekaj pripomb tudi na slabo sojenje sodnikov, vse to pa je seveda povzročalo slabo voljo tako igralcev kot tudi gledalcev. To je bila še zadnja tekma Rudarja pred pripravami na Zvezno rokometno ligo. Poletne priprave so bile očitno zelo kvalitetne, saj je konec avgusta Rudar uspešno

začel svoje nastope v ZRL. (Arhiv RK Rudar – mapa s časopisnimi izrezki; 50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

POPULARIZACIJA TRBOVELJSKEGA ROKOMETA V MEDIJIH

Uspehe rokometišev trboveljskega Rudarja so seveda pridno spremljali tudi mediji, ki so redno poročali o njihovih uspehih in na ta način pripomogli k popularnosti tega športa v okolju in širše v Sloveniji. Mediji v tistih časih niso bili niti približno tako razširjeni kot danes, saj v vsakem malo večjem kraju ni bilo TV studiev in tudi radijskih postaj ne, o internetu ni bilo sledu, še časopisi so bili zelo redki. Vendar so tisti redki časopisi z redkimi izdajami redno poročali o pomembnih dogodkih, med njimi tudi o športnih tekmah. In med športnimi dogodki tistega časa je bilo igranje rokometu v Trbovljah dovolj pomembno, da se je Rudar redno pojavljal v časopisnih člankih slovenskih izdaj, pa tudi v časopisih v drugih republikah takratne Jugoslavije. Kot dopisnik je dolgo in uspešno deloval tudi mladi vratar Rudarja, Ernest Marguč, ki je redno prispeval svoje komentarje tekem.

Posebej skrbno so športni komentatorji vsako leto spremljali razplet za naslov prvaka Slovenske rokometne lige in ob koncu sezone 1963/64 so največkrat omenjali Rokometni klub Rudar iz Trbovelj, ki se je boril za zmago v ligi in kasneje za uvrstitev v Zvezno rokometno ligo takratne Jugoslavije. Komentatorji so bili v svojih člankih zelo spodbudni in z navdušenjem so poročali o dobri igri rokometišev. O vsaki tekmi je bil objavljen vsaj en članek na približno pol strani, kjer so komentatorji podrobno analizirali igro, običajno pa so vsaj z enim stavkom ocenili tudi delo sodnika. Iz njihovih člankov sem dobil vtis, da so v tistih časih sodniki le redko krojili usodo na tekmah, čeprav se je dogajalo tudi to, predvsem ob zaključnih tekmah v ZRL. V večini primerov pa so bile ocene dela sodnikov dobre in njihovo delo ocenjeno kot korektno.

Še eno značilnost takratnega časa je mogoče povzeti na osnovi člankov v časopisih. Komentatorji so o tekmah večinoma poročali korektno, nevtrarno, niso komentirali

odločitev trenerjev in niso se postavljali v vlogo presojevalcev pravilnosti, kot se to vse prepogosto dogaja danes. Ob izgubljeni tekmi je bil njihov komentar običajno v smislu »žal izgubljena tekma«, izognili pa so se kritiziranju vsega po vrsti. Zdi se, kot da se takratni športni novinarji niso počutili kot največji rokometni strokovnjaki daleč naokoli in so vodenje igre raje prepuščali pravim strokovnjakom. Tega je danes premalo in včasih je prav težko spremljati prenos kake tekme, kjer športni komentator v vsakem trenutku najbolje ve, kaj bi moral trener igralcem naročiti in kaj je kdo naredil narobe. Prebiranje takratnih člankov je bil pravi užitek. Iz komentarjev je bilo navdušenje in občudovanje, čutiti je bilo spoštovanje do igralcev in njihovega vloženega truda. Seveda pa nihče ni omenjal njihovih visokih nagrad, saj je vse slonelo na amaterstvu.

Po zaključku tekmovanja Republiške rokometne lige v juniju 1964 so bili stolpci športnih rubrik polni komentarjev in razmišljanj o novem prvaku Rudarju, ki je tokrat prvič posegel po vrhu. (Arhiv RK Rudar – mapa s časopisnimi izrezki)

5 »ZLATI ČASI« 1964–67

Zadnja sezona rokometnega kluba Rudar, 1963/64, je bila sigurno ena od vrhuncev, zaključek uspešnega razvoja v republiški ligi in prehod v novo obdobje igranja med najboljšimi rokometarji širše domovine. Rokometarji Rudarja so se v zadnjih sezonah intenzivno razvijali v vrhunsko ekipo, imeli so odličnega trenerja in stratega, ki jih je uspel tudi psihično pripraviti na zmagovalno vzdušje. Še posebej spomladanski del republiškega prvenstva je bil skoraj sanjski, vsaj kar se rezultatov tiče in pred odločilnim kvalifikacijskim turnirjem v Trbovljah je bilo potrebno nekoliko ohladiti razgrete glave. Trenerju in igralcu, bivšemu državnemu reprezentantu Bašiču, je v pripravljalnem obdobju to vsekakor uspelo in igralci so na teren v odločilnem trenutku stopili fizično in psihično pripravljeni, da dosežejo tako željeni uspeh. Po intenzivnih pripravah so odigrali prijateljsko trening tekmo z zagrebškim Medveščakom, zadnje dni pa so se umaknili v samoto na Mrzlico in posvetili vso pozornost psihični pripravi. Skupaj z igralci so bili na turnir in na zmago pripravljeni tudi vsi funkcionarji in ostali delavci kluba, pa tudi navijači.

Navdušenje prebivalcev Trbovelj je bilo že pred turnirjem veliko, saj so bili prepričani v uspeh svojih igralcev. Z velikim navdušenjem so pokupili karte v predprodaji in do zadnjega kotička zasedli majhne tribune, pa tudi betonsko ograjo in balkone v bližnjih stanovanjskih hišah. Njihovo navdušeno navijanje je zelo pozitivno vplivalo tudi na vzdušje med igralci in jim dalo poleta za zmage. Rudar je veljal za favorita tudi med rokometnimi strokovnjaki v Sloveniji in po vsej Jugoslaviji, med domačini pa še posebej nihče ni podvomil v njihov uspeh. V njihovih vrstah se je zbralo vrsto mladih in talentiranih igralcev, ki so Rudar popeljali v sam vrh in ga tam obdržali kar nekaj let. Med njimi je bil vsekakor mladi vratar Ernest Marguč, mladinski državni reprezentant, ki je kasneje postal eden najboljših vratarjev v Sloveniji, pa Zdravko Ačkun in nekoliko izkušenejši Miro Škrinjar, osemnajstletni Kmetič in prav tako še mladinec Dornik, pa Šparemblek, Jelen in Berdnik. Marsikateri od njih je po zaključeni »zlato dobi« Rudarja prestopil k drugim uspešnim ekipam po Sloveniji, največ jih je odšlo v Celje.

Zmaga Rudarjev na kvalifikacijskem turnirju je bila prvi vrhunec uspešnega obdobja, nadaljevala se je v vrhunsko celotno prvo sezono igranja v ZRL in morda le malce manj vrhunsko drugo sezono. Vsekakor je druga sezona vedno težja od prve, saj je veliko lažje napadati kot braniti doseženo. A Rudarju je uspelo oboje, uspešno so napadli in v drugem letu dobro ubranili svojo pozicijo v ZRL.

Slavje ob uspešno osvojenem turnirju je bilo veselo in glasno, kot se za tak uspeh spodobi. Luči na igrišču ob pomoči številnih bakel so po osvojenih kvalifikacijah gorele dolgo v noč in slavile uspeh igralcev, funkcionarjev kluba in gledalcev. Igralci so prejeli veliko čestitk navdušencev in poznavalcev rokometu od vsepovsod, posebej pa sta jih razveselila člana rokometnega kluba Rudar iz Idrije, ki sta v nedeljo zvečer kljub dežju na motorju pripeljala v dar sliko za osvojeno republiško prvenstvo in uspeh na kvalifikacijah.

Dolgo v noč pa so luči gorele tudi v naslednjih tednih in mesecih, saj so se priprave na zvezno ligo začele s polno močjo, brez predaha in treningi so trajali pozno v noč. Rudarji so se zavedali, da bo igranje v zvezni ligi bistveno bolj zahtevno in da se je potrebno dobro pripraviti. Poleg uigravanja tehnike je bilo potrebno poskrbeti tudi za dobro fizično pripravljenost, saj je sezona dolga in naporna, nasprotniki pa dobri in izkušeni. Upali so, da bodo dostojen nasprotnik vsaj na domačem terenu, saj doma so vsi močni. Trener Bašič je napovedal, da bi ob resnem delu le tri ekipe lahko odnesle točke iz Trbovelj, če bi seveda šlo po načrtih in brez problemov, upal pa je tudi na kakšno točko na gostovanjih. Njegove napovedi so se v naslednji sezoni tudi uresničile in predvsem v začetnih kolih je Rudar zmagoval tako doma kot v gosteh, premagovali so tudi najboljše. (Arhiv RK Rudar – mapa s časopisnimi izrezki; 50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

SEZONA 1964/65

V prvem kolu ZRL je Rudar 23. avgusta gostil istoimenski klub Rudar iz Plevlja, prav tako novince v ligi in igralce rudarskega mesta. Trboveljski rokometiši so več kot odlično opravili svoj prvi nastop pred domačo publiko in zmagali visoko z 22 : 14 (11 : 6). Tekmo je spremljalo okoli 2000 gledalcev, ki so navdušeno spremljali poraz

pred tekmo kar preveč vase zaverovanih Črnogorcev. Le-ti so na začetku sicer povedli z 1 : 0, vendar je bilo to njihovo edino vodstvo, saj so domačini vzeli stvar krepko v svoje roke in si do polčasa priigrali kar pet golov prednosti, nato pa v drugem dodali še tri. Predvsem so bili odlični v napadu, medtem ko je bila obramba na tej tekmi nekoliko slabša, prislužili pa so si tudi nekaj prepoceni sedemmetrovk. Med strelci je bil najuspešnejši Berdnik s petimi goli, Kmetič in Ačkun s štirimi, Jelen in Bašič po tri, Šparemblek dva in Dornik en gol. Najboljšega strelca kvalifikacijskega turnirja, Škrinjarja, so čuvali kar trije igralci gostujoče ekipe in mu tako uspešno preprečili, da bi polnil njihovo mrežo. Pa ni pomagalo, saj so imeli drugi več prostora za strel. Vzdušje je bilo pekleno, po mnenju komentatorjev prava »torcida«. Komentatorji so pohvalili tudi sodnika, ki je vodil tekmo zelo objektivno. Krst Rudarja v zvezni ligi je bil torej več kot uspešen in je nakazal dobro pripravljenost in uigranost ekipe.

V drugem kolu so Rudarji gostovali pri Medveščaku v Zagrebu. Čeprav so odšli po izjavi trenerja le z željo, da izвлеčejo kar najtesnejši poraz in si naberejo nove izkušnje, so dosegli prepričljivo zmago in porazili domačine s 15 : 20. Povedli so z 0 : 1 in nadaljevali odločno in napadalno. Trener je zavzel odlično taktiko in z dobrim pokrivanjem organizatorja igre namesto najboljšega strelca zmedel nasprotnika, ki tudi ob rezultatu 1 : 4 še ni pomislil na črni scenarij. Do odmora jim je sicer uspelo še trikrat izenačiti, ob polčasu pa je bil rezultat 7 : 8. V drugem polčasu je Rudar ne samo zdržal, ampak se je razigral in povsem nadigral nasprotnika. Povsem je zavladal na terenu in Medveščak se je krčevito boril, da bi preprečil katastrofo. Trener in igralec Bašič je za časopise komentiral tekmo takole: »Medveščaka smo premagali z njegovim orožjem – kolektivno igro in izredno borbenostjo skozi vseh 60 minut igre. Vsi igralci so z dobro taktično igro v napadu in obrambi izvajali vse moje zamisli brez napake. ... Ključ naše zmage je bilo dobro »čuvanje« Milkovića, ki je tako kot graditelj igre popolnoma odpovedal ...« Odlično je igrala celotna ekipa, kot strelci pa so se najbolj izkazali Kmetič s šestimi, Ačkun s petimi in Škrinjar s tremi zadetki, blestel pa je tudi vratar Marguč.

V tretjem kolu je Rudar doma premagal ekipo Crvene zvezde, v četrtem kolu pa v Sarajevu ekipo Mlade Bosne. Kljub grobi igri domačinov in začetni tremi Rudarjev so

s kolektivno igro ponovno uspeli in zmagali z rezultatom 12 : 14 (8 : 9). Najboljši strelci so bili Kmetič s 4 ter Škrinjar in Ačkun s po 3 goli. Zelo se je izkazal tudi vratar Lopan, ki je dokazal, da Rudar lahko računa nanj na prihodnjih tekmah. Po slabšem začetku in vodstvu domačinov s 7 : 3 so gledalci videli prepoved Rudarja, ki je rezultat najprej izenačil in na odmor odšel z golom prednosti. V drugem polčasu se je dobra igra Rudarja nadaljevala in kljub grobi igri domačinov ter poškodbi Škrinjarja so dosegli novo zmago. Gledalci so pošteno igro Trboveljčanov nagradili z aplavzom, svoje pa so zaradi surove igre izžvižgali. Rudar je bil tako po četrtem kolu še brez izgubljene točke.

V petem kolu je Rudar 27. septembra gostil ekipo Železničarja iz Niša. Navijači so bili optimistični, časopisni komentatorji prav tako, medtem ko je bil trener in skupaj z njim tudi igralci zelo previden v svojih napovedih. Zavedal se je, da bi že majhna ležernost lahko vodila k izgubi dragocenih točk, čeprav je bil Železničar trenutno med zadnje uvrščenimi. Tekma je bila zelo taktična, saj so prvi polčas pričeli z »uspavanjem« nasprotnika z dolgo igro okoli nasprotnikove obrambe. Nasprotniki so imeli žogo v rokah kar dvakrat toliko kot Rudarji in začeli z rezultatom 0 : 2, vendar so domačini ob polčasu kljub temu vodili za dva gola. V drugem polčasu pa so zaigrali hitreje, nasprotnik se je odprl in Rudarjevi igralci so odprto igro izkoristili za napadalni tempo ter tako zmagali z občutno razliko 17 : 9 (6 : 4). Vrtar Marguč je branil v velikem slogu, v 52. minuti je v nekaj sekundah s »špagami« ubranil tri zaporedne strele nasprotnikovih najboljših strelcev s črte. Navijači so bili navdušeni. Ob silovitih napadalnih skokih v vratarjev prostor in izhodu Marguča iz vrat, da bi čim bolj zmanjšal prostor za strel, je v zadnjem delu tekme kar dvakrat prišlo do osebne kontakta med napadalcem in vratarjem. Igralci gostov so napadli vratarja, saj sta v obeh spopadih obležala njihova igralca in sodniki so morali tekmo prekiniti za nekaj minut. To pa ni porušilo ritma domačih in zadnje minute so postregle še z nekaj lepimi goli. Najučinkovitejša strelca sta bila Kmetič in Ačkun s po 4 goli, Dornik in Bašič sta zadela po 2 krat, Škrinjar, Jelen in Mrežar pa vsak po enkrat. Po tekmi so igralci v slačilnici še dolgo glasno izmenjavali mnenja o tem, kdo je komu kratil prostor in kdo je bil kriv za trčenja. Trboveljčani so poiskali tudi mnenje delegata, ki je povedal, da je tak način igre sicer nevaren za oba udeleženca, vendar ga pravila igre ne prepovedujejo. Vrtarjev prostor je sicer v prvi vrsti namenjen vratarju, vendar pa

je v zraku dovoljena uporaba tudi igralcem. Kakorkoli že, zmaga je bila lepa in nemirni duhovi so se tudi polegli. Navijači in igralci Rudarja pa so bili izredno zadovoljni, saj so s to zmago prevzeli vodstvo na ligaški lestvici. Zanimanje ljubiteljev rokometu iz vse Slovenije je bilo izredno, na tekmo je prišla celo reporterskega ekipa znamenitega tednika »Tovariš«, ki je dva dni kasneje objavil obširno fotoreportažo s tekme na kar dveh straneh časopisa. Komentatorji različnih časopisov so se o tej zmagi in o vodstvu ekipe Rudarja v ZRL precej razpisali. Vsi so bili enotni, da je ekipa dobra zaradi resnega in odgovornega dela zelo homogenega moštva, predvsem pa zaradi izrednega dela trenerja in hkrati igralca Bašiča, ki zna iz fantov potegniti vse najboljše. Ugotavljali so, da je rokomet šport, ki sodi v manjše kraje, kjer ni velikih športnih moštev. Športni strokovnjaki po vsej Jugoslaviji so ugotavljali, da je odličen začetek Rudarja največje presenečenje ZRL. Ugibali so o morebitnih povabilih njihovih igralcev v državno reprezentanco. Trener pa je za naslednje kolo napovedal najverjetnejši poraz, saj se je zavedal, da njihova kvaliteta le ni tako superiorna, kot je to kazal trenutni rezultat. (Protiv saveznog kapetana, 3. okt. 1964, *Večernje novine*, št. 153)

Zelo dobro so se še pred tem odrezali tudi na prijateljski tekmi z reprezentanco Beograda, ki so jih 18. septembra v Trbovljah premagali z rezultatom 20 : 16. Tudi na tej tekmi se je med najboljše strelce vpisal Ačkun s 6 goli, prav toliko jih je dosegel Kmetič, Berdnik 4, Marguč 2 ter Jelen in Škrinjar po enega.

V VI. kolu so Trboveljčani gostovali v Sarajevu pri ekipi Borca in z 20 : 16 doživeli prvi poraz. Čeprav je Sarajevo v primerjavi s Trbovljami neprimerno večje mesto, se je na tej tekmi zbralo prav toliko gledalcev, kot so jih običajno privabile tekme v majhnih Trbovljah, okoli 2000. Srečanje je bilo zanimivo in dinamično, oba vratarja sta bila dobro razpoložena. Borac je prvi povedel, vendar je Rudar takoj izenačil, potem pa so domačini poviševali rezultat do 7 : 3 oziroma 8 : 4 in izgledalo je, da bodo Trboveljčani doživeli pošten poraz. Vendar so se zbrali in do polčasa izenačili na 9 : 9. Drugi polčas je pripadal domačinom, čeprav je tudi njihov komentator priznal, da bolj po rezultatu kot pa po sami igri. Najboljši strelac z 8 goli je bil Ačkun, ki je bil proglašen tudi za najboljšega igralca tekme. Mladi Kmetič je dal ponovno 4, Berdnik

in Dornik pa po 2 gola. Po zmagi ekipe Zagreba v Splitu so Trboveljčani z istim številom točk in več prejetimi goli pristali na drugem mestu ligaške razpredelnice.

Po prvem porazu je rokometašem Rudarja malce pojenjal nalet in v naslednjem kolu so izgubili tudi prvo tekmo na domačem igrišču. Z ekipo Rabotničkega so igrali 11 : 15, čeprav so prvi polčas še držali izenačeno igro (6 : 6). Očitno so manjkali prav goli običajno zelo razpoloženega Kmetiča, trije goli Škrinjarja in prav toliko Ačkuna ter dva Berdnika so bili za zmago premalo.

Na tekmi VIII. kola 18. oktobra pri ekipi Zagreba so Rudarji priigrali naslednji poraz, vendar so se dobro upirali in z malo mirnejšo igro v napadu in malce več zbranosti v obrambi bi lahko iztržili vsaj točko. Zagreb je z najmočnejšo postavo proti pričakovanjem imel polne roke dela z gosti. Predvsem uvodne minute Rudarja so bile nervozne in izgubili so nekaj žog. To je bila prva tekma Rudarja v ZRL, ko so si prislužili tudi nekaj kritičnih besed na račun njihove igre, čeprav končni rezultat za gostovanje pri vodeči ekipi ni bil slab. Med tednom pred to tekmo so Rudarji odigrali še dve tekmi, z ekipo Slovana v pokalni tekmi, kjer so zmagali z 18 : 14 in prijateljsko tekmo z 22- kratnim prvakom Švice, ekipo Grasshoper, ki so jih prav tako premagali s 15 : 10. Na pokalni tekmi se je Ačkun izkazal kar z 9 goli, 5 jih je prispeval Berdnik, Kmetič 2 ter Jelen in Bašič po 1.

V IX. kolu ZRL je v Trbovlje pripotovala ekipa Partizana iz Beograda, ki je kljub slabši uvrstitvi na lestvici v jugoslovanskem rokometu nekaj pomenila. Z dobro igro so jih domačini v nedeljskem dopoldnevu premagali z rezultatom 15 : 13 (7 : 3). Po treh zaporednih porazih je bila zmaga zelo dobrodošla. Rudarji so bili prevladujoči na igrišču ob koncu polčasa, pred tem so Partizanovci uspevali držati svoj počasni tempo igre. Odličen je bil vratar Marguč, ki je bil tudi najzaslužnejši za le tri zadetke Partizanovih igralcev. V drugem polčasu je Ačkun dvakrat na hitro zadel in razliko še povečal, potem pa je Rudar v obrambi popustil in gostje so postopoma zmanjševali razliko na vsega dva gola ob koncu. Kljub slabši igri v drugem polčasu je bila zmaga zaslužena, saj so prikazali predvsem bolj kolektivno igro od gostov. Najuspešnejši strelec je bil spet Ačkun s 5 zadetki, ostali igralci pa so se strelsko lepo razporedili na

1 do 2 gola. Največ zaslug za zmago pa je imel vratar Marguč, ki je bil tudi tokrat zelo zanesljiv. Zelo dober je bil tudi sodnik, ki je tekmo vodil zelo korektno in brez napak.



Prof. MILENA HODEJ: Igralci Bernik, Dornik in Jelen so moji učenci na Tehnični srednji šoli, kjer poučujem slovenščino. Fantje se potrudijo posebno pri pismenih nalogah, vsi trije se mi zdijo zelo čustveni. Doslej sem videla le dve tekmi in reči moram, da so na igrišču veliko boljše kot v šolskih klopih. Rokomet jim bolj leži...



MARTIN PETRETIČ, frizer: Če se ne bi pogovarjali o rokometu, bi v salonu vsi molčali! Tako pa imamo ob ponedeljkih v brivnici pravo zborovanje kibicev. Včasih pridejo tudi igralci. Tako zvem vse podrobnosti s tekme, četudi igrajo na tujem. S tem moram biti seznanjen, kajti to spada h kvaliteti dela. Brez športnih poročil v časopisih ne gre.



MILAN KEPA, delavec v reparaturnem obratu rudnika: Če sem šel s sindikalno vozovnico z letalom na tekmo v Sarajevo, to še ni dogodek, ki bi bil vreden pisanja v časnikih. Z mano je letel tudi Žaki Tauš. Med dopustom sem šel na Triglav, zato sem sindikalno lahko prihranil. Vedel sem, da mi ho še prav prišla. Ko bi jih imel vsaj še nekaj!



ADA PINTARIČ, gospodinja: Ko ne bom mogla več na tekme, bom umrla, tako govorim že trideset let. Športne prireditve v Trbovljah zamudim le takrat, ko sem na dopustu. Ves teden težko pričakujem tekmo, hudo pa mi je takrat, ko igrajo na tujem in ne zvem takoj za rezultat. Mislim, da se rokometiši bolj potrudijo kot nogometiši.



TONICA JELEN, dežurna medicinska sestra v bolnišnici zraven stadiona: Ko se začne tekma, bolniki seveda pohitijo k oknom. Tudi tisti z mavcem, za katere bi bilo gibanje lahko škodljivo. Prepovedati tega seveda ne moremo. Sicer bi pa tudi sama šla na tekmo, če bi ne bila v službi. Če bom vmes imela čas, bom tekmo gledala z balkona.



DRAGO BABOVIČ, miličnik: Dobro je to naše rokometno občinstvo! Tako dobro, da se na tekmi vedno počutim kot ostali gledalci. Nobenih izgredov ni, nobenih skrbi in res sem zadovoljen. Včasih se sicer prikaže pred vhomom kakšen pijanček in če je preveč razgret, ga odslovimo. Sicer pa na rokometnem igrišču še nismo imeli dela.

Slika 6. Časopisni članek. (50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

Na sliki 6 je kopija časopisnega članka, iz katerega je lepo razvidno, da so vsi Trboveljčani, različnih starosti in poklicev, živeli »z« in »za« svoje rokometaše.

V X. kolu je Rudar visoko izgubil z ekipo Bosne 14 : 25, čeprav je bil polčas zelo spodbuden in je obetal zmago (7 : 6). Zato pa je bila boljša spet tekma v naslednjem kolu, ko so premagali Split z rezultatom 15 : 9. Na tej tekmi se je izkazal kot najboljši strellec trener Bašič, kar ni bil ravno običaj. Bil je sicer odličen igralec in organizator igre, med strelci pa je bil le redko v ospredju. Ekipa Trbovelj je bila v tem obdobju v rahli krizi. Zaradi izrednega tempa iger so bili igralci utrujeni, Škrinjar je bil poškodovan, Šparemblek pa je zahteval izpisnico in trener je imel kar nekaj težav, da je sestavil optimalno enajsterico.

Že v XII. kolu v Bjelovaru so Rudarji ponovno visoko izgubili z ekipo Partizana s kar 15 goli razlike (27 : 12). Tu je kot strellec ponovno blestel Ačkun, vendar je bilo njegovih 9 golov ob slabi učinkovitosti ostalih premalo.

Premajhno število kvalitetnih igralcev se je ponovno pokazalo v zadnjem kolu jesenskega dela lige, ko je Rudar izgubil z Dinamom iz Pančeva z 18 : 14. Pomanjkanje igralcev pa je bila pravzaprav edina slabost ekipe Rudarja, ki pa je kljub temu jesenski del lige končala na odličnem 5. mestu, kar ji je že na polovici sezone zagotovilo obstanek v ZRL za naslednjo sezono. Dosegli so cilj, ki so si ga postavili na začetku sezone, čeprav jim je po odhodu Šparembleka in poškodbi Škrinjarja ostala le skromna sedmerica kvalitetnih igralcev, pripravljenih na zahtevno igro v ZRL. Veliko so sicer delali z mladinci, vendar ti še niso bili v celoti pripravljeni. Zato je bilo nujno razmišljati o okrepitvah iz drugih slovenskih rokometnih ekip.

V času zimskega odmora v ZRL so se rokometaši Rudarja udeležili zimske rokometne lige v Beogradu. V vsega dveh dneh v času od 17. do 19. januarja 1965 so odigrali 6 tekem in ligo končali na šestem mestu med 12 ekipami. Iz rezultatov je razvidno, da je bila liga precej izenačena, rezultati pa dokaj tesni. Tako je Rudar z vrhunskim Medveščakom izgubil le za gol, v začetku tekme pa celo povedel s 3 : 0 in kasneje še s 4 : 1 in 5 : 2, ob polčasu pa je bilo 5 : 3. V drugem polčasu so Rudarji malo popustili in Medveščak je kmalu uspel izenačiti, ekipi pa sta se potem menjavali

v vodstvu skoraj do konca, ko je Medveščaku le uspelo najprej povesti za dva in potem zmagati za en gol. Z ekipo Splita so igrali neodločeno, Bosno in Rabotnički premagali za en gol, z Dinamom pa izgubili za tri gole, kar je bila največja razlika na tekmah Rudarja. V tekmi za razvrstitev so v borbi z Borcem izgubili za dva gola in pristali na šestem mestu.

Po zaključku zimske lige so v pripravah na drugi del sezone v ZRL Rudar v marcu odigral še nekaj prijateljskih tekem z ekipami iz Slovenije in Hrvaške. Ekipe so bile članice republiških lig in pričakovano je bilo, da bo Rudar zmagal. V vseh tekmah je dosegel prepričljive zmage, tako s Partizanom iz Slovenj Gradca kot s Slovanom iz Ljubljane (prvega z 32 : 9, drugega pa s 27 : 16), kot tudi z zagrebško Trešnjevko (19 : 10) in Kvarnerjem iz Rijeke (21 : 12). Rezultati teh tekem in seveda dobra igra je pokazala, da je bilo pripravljalno obdobje uspešno in da Rudar lahko dne 21. 4. 1965 z optimizmom pričakuje prvo tekmo spomladanskega dela lige.

V XIV. kolu ZRL je Rudar v gosteh izgubil z istoimensko ekipo iz Plevlja, z rezultatom 17 : 13. Najboljši strelec je bil ponovno Ačkun s 5 goli, Kmetič je dal 4, Škrinjar 3 in Bašič enega. V ekipi na tej tekmi ni bilo novih imen. Enaka zasedba je bila tudi na naslednji tekmi, kjer je Rudar v XV. kolu na domačem terenu tesno za en gol izgubil z Medveščakom iz Zagreba. Ačkun se je ponovno izkazal s 6 goli, Škrinjar je dal 3, trener Bašič pa je prispeval enega. Domači gledalci so se zbrali v rekordnem številu in glasno spodbujali svoje ljubljence, vendar so bili ogorčeni nad odločitvami sodnika, ki se tokrat res ni izkazal s poštenim sojenjem in je nasprotnikom omogočil zmago. Slabo pa so se izkazali tudi navijači, saj so sodnika komaj uspeli odpeljati iz Trbovelj, da ga razočarani navijači ne bi s silo poučili o pravičnem sojenju.

V nadaljevanju lige je Rudar po pričakovanjih več izgubljal kot dobival, saj je doma gostil same najboljše ekipe, gostoval pa je pri ekipah, ki so se z vsemi močmi borile za obstanek in so bile nepopustljive. Vendar so tudi tekme, ki so jih izgubili, kazale na njihovo kvaliteto in večkrat je zmanjkalo le malo sreče, da bi na koncu osvojili vsaj točko. Njihova igra je bila namreč še vedno borbena, obramba v glavnem zelo dobra, vratar pa zelo redko premagljiv. Med strelci je bil skoraj vedno daleč spredaj Ačkun praviloma s petimi ali še več goli, sledili pa so mu Kmetič, Škrinjar, Berdnik, Bašič in

drugi. Izgubili so (za en gol) z Železničarjem iz Niša, z Beograjskim Partizanom, zmagali z Bosno in igrali neodločeno z Bjelovarjem. Ligo so končali na 9. mestu s 23. točkami in se zanesljivo obdržali med najboljšimi tudi za naslednjo sezono.

Po zaključeni ZRL so takoj začeli s pripravami za naslednjo sezono. Še v juniju so odigrali prijateljsko tekmo z ekipo Eintrachta iz Dortmunda in jih prepričljivo premagali z rezultatom 20 : 15. Ačkun je ponovno prispeval 6 golov, Kmetič 4, Dogan in Dornik po 3, Jelen, Bašič, Škrinjar in Berdnik pa vsak po enega.

V avgustu so v okviru priprav odigrali še nekaj prijateljskih tekem, od katerih so tekmo s Slovanom tesno izgubili z 21 : 20, premagali pa so ekipo Branika in Kvarnerja iz Rijeke. Še vedno so glavnino ekipe tvorili isti igralci, ki so tudi v preteklem letu krojili usodo Rudarjev. To so bili vratarja Marguč in Lopan, trener Bašič in glavni strelci Ačkun, Kmetič, Škrinjar, Berdnik, Dornik, Dogan in Jelen. (Arhiv RK Rudar – mapa s časopisnimi izrezki; 50 let rokometa v Trbovljah, 2002)

SEZONA 1965/66

Konec avgusta 1965 se je začelo drugo leto igranja ekipe Rudarja v ZRL. Začetek druge sezone je bil manj navdušujoč kot v preteklem letu, saj so prvo tekmo igrali v gosteh pri Medveščaku in izgubili visoko z rezultatom 16 : 8. Ačkun je bil, z zanj skromnima dvema goloma, najboljši strellec, ostali so prispevali le po enega.

V drugem kolu so v Trbovljah Rudarji izgubili s Crveno zvezdo z razliko dveh golov z 10 : 12. Ačkun je očitno ohranil strelsko formo prejšnje sezone, saj je ponovno dal kar 6 zadetkov, Škrinjar je bil uspešen trikrat in Dornik enkrat. Tekma je bila v celoti dobra in igralci Rudarja so si zaslužili pohvalo kljub porazu. Zelo se je izkazal tudi vratar Lopan.

Tudi v tretjem kolu so izgubili, tokrat na gostovanju v Sarajevu pri ekipi Mlade Bosne, z rezultatom 16 : 11. Najuspešnejši strelci so bili ponovno Ačkun s 4 goli, Kmetič s 3 in Škrinjar z 2 goloma. Nato so v IV. kolu končno doživeli zmago. Na domačem

terenu so z rezultatom 18 : 15 premagali ekipo Bosne iz Visokega. Začetek igre je bil dokaj nervozen in izenačen, potem pa je Rudar pokazal premoč in vse je teklo tako, kot je bilo predvideno do konca polčasa in tudi v drugem polčasu do obdobja zadnjih 10 minut. Takrat pa je ob rezultatu 16 : 5 Rudar popolnoma popustil in gosti so se uspeli zbrati ter katastrofo pretvoriti v soliden poraz.

Po porazu z Železničarjem v V. kolu s 17 : 15 so naslednji teden visoko premagali Crvenko z 21 : 7. Mladi Markovič kot novo ime med najboljšimi strelci in pa Škrinjar sta se s po petimi goli izkazala na tekmi petega kola, Ačkun pa je dodal še štiri. V VI. kolu se je prvi polčas začel s prevlado domačih Rudarjev, čeprav jim kljub nenehnem napadanju kar 6 minut ni uspelo dati gola. Tudi v nadaljevanju so imeli igro ves čas v rokah in ob polčasu vodili za 3 gole. V drugem polčasu pa so zavlادali na igrišču in na koncu visoko zmagali. Tokrat je bil najuspešnejši med strelci Škrinjar s petimi goli, Ačkun in Markovič sta prispevala po štiri, Dogan in Kmetič pa po tri. Kriza Rudarja je bila očitno premagana, ekipa se je uigrala in razigrala. Ob dobri ekipni igri in odlični formi celotne ekipe tudi striktno čuvanje Ačkuna trenerju ni več povzročalo glavobola.

Že v VII. kolu je Rudar ponovno izgubil z visokim rezultatom 25 : 9, tokrat v Bjelovarju z ekipo Partizana. Strelci tokrat niso bili razpoloženi, saj so Markovič, Ačkun, Škrinjar in Juvan dosegli po dva gola, Dogan pa enega. Začetek je postregel z dobro in lepo igro Rudarjev, vendar so bili plašni pri streljih na gol in to jih je pokopalo. Ob neodločni, plašni igri jim je tudi sreča obrnila hrbet, saj so v drugem polčasu kar sedemkrat zadeli prečko.

Z minimalno razliko enega gola pa so izgubili tudi naslednjo tekmo v VIII. kolu proti Zagrebu na domačem terenu s 13 : 14. Ačkun je bil tokrat ponovno odlično razpoložen in prispeval kar 8 golov, vendar je bilo to ob skromni pomoči ostalih igralcev premalo za boljši izid.

V IX. kolu so v Beogradu z ekipo Partizana igrali neodločeno 14 : 14. Tekma je bila izredno zanimiva in polna prevratov. Začelo se je brez sodnika, ki ni prišel na tekmo. K sreči je med občinstvom sedel tudi eden od sodnikov in po krajšem pogovoru so se vsi strinjali, da prevzame sojenje tekme in svojo nalogo je dobro opravil. Na začetku

so Rudarji pripravili veliko presenečenje in vodili že s 7 :2, potem pa so se domačini zbrali in proti koncu prvega polčasa izenačili. V drugem polčasu so takoj na začetku domačini povedli s štirimi goli, vendar so Rudarji uspeli izenačiti.

Že pred IX. kolom in tudi nekaj dni po njem so rokometaši Rudarja odigrali še dve prijateljski tekmi z ekipo Celja, 14. 10. v Trbovljah in 21. 10. v Celju. Na obeh tekmah so bili Trboveljčani prepričljivo boljši, prvič z rezultatom 25 : 12, drugič pa z 19 : 13. Obakrat je bil najboljši strellec Ačkun s petimi oziroma šestimi goli, izkazali pa so se tudi Škrinjar, Kmetič, Dogan, Juvan in Markovič.

V X. kolu ZRL je Rudar ponovno zmagal na domačem terenu. Tokrat so premagali Sarajevsko Bosno z rezultatom 18 : 16. Ačkun je ponovno prispeval svojih skoraj obveznih pet golov, Škrinjar 4, Juvan 3, Kmetič, Jelen in Berdnik pa po dva.

Tudi v naslednji ligaški tekmi z ekipo Rabotniškega v Skopju so Rudarji slavili, tokrat z rezultatom 12 : 13. Po enakovredni igri v prvem polčasu, ki se je končal s 4 : 4, so se domačini v začetku drugega polčasa razigrali in vodili s tremi goli, vendar jim v zaključku igre ni uspelo obdržati prednosti. Rudarji so kljub okrnjeni ekipi uspeli izenačiti in na koncu zmagati. Kot strellec se je tokrat najbolj izkazal Škrinjar s petimi goli, Ačkun je dal 3 gole, Kmetič in Bašič po 2 in Jelen 1.

Po izgubljeni tekmi XII. kola v Pančevu proti Dinamu s 23 : 19 je v naslednjem, trinajstem kolu, Rudarju končno uspelo premagati tudi ekipo Borca iz Banja Luke, prvič v prvoligaški karieri. Po dobri, a v začetku malo nervozni igri, ko so nasprotniki povedli s 3 : 0, so Rudarji s hitrimi napadi Ačkuna in Škrinjarja izenačili in na odmor odšli s prednostjo. V drugem polčasu sta obe ekipi izmenjavali protinapade, vendar so bili Rudarji hitrejši in uspešnejši in v zadnjih 10 minutah so priigrali končno prednost petih golov in zmagali z 21 : 16. To je bila zadnja tekma jesenskega dela lige, ki so jo na srečo odigrali že v soboto, saj je v nedeljo vreme pokazalo zobe. Igralce je oviralo mrzlo vreme, ob koncu tekme pa je pričelo celo snežiti. Kljub mrazu je Ačkunu uspelo dati kar 10 golov, Škrinjarju pa 7. Bašič je prispeval še dva ter Dogan in Berdnik po enega. Ekipa Rudarja je tako prvi del tekmovanja zaključila na devetem mestu. Upali so, da se bodo v spomladanskem delu povzpeli vsaj za kako

mesto. Ačkunu se je v tem obdobju tudi uspelo uvrstiti v vrste državne reprezentance. Ker je Rudarjeva ekipa med odmorom trenirala le enkrat na teden, se je moral Ačkun sam pripravljati po posebnem programu.

V času premora so se igralci udeležili zimskega prvenstva Slovenije v rokometu, ki se je odvijalo v hali Tivoli v Ljubljani v času od 3. do 23. decembra 1965. Tekmovali so v A in B skupini, dvakrat po šest ekip. Rudar je igral v močnejši, A skupini, skupaj z ekipami Slovana, Ormoža, Brežic, Pirana in Tržiča. Rudar je bil seveda favorit za osvojitve prvenstva, saj je bil uradno najboljša ekipa v Sloveniji. Vendar njegova zmaga ni bila tako prepričljiva, kot je bilo pričakovano. Najbrž malo zaradi izčrpanosti po napornem prvem delu zvezne lige in kratkem počitku, malo pa so morda v začetku tudi podcenjevali posamezne ekipe. Kakorkoli že, njihove tekme so bile na čase zelo medle, res dobro so zaigrali le morda dvakrat ali trikrat in na koncu le zaradi boljše razlike v golih premagali največje tekmece v boju za prvo mesto, ekipo Slovana. Izgubili so eno od dveh tekem z Ormožem, in to visoko s 24 : 14, ter igrali neodločeno prvo tekmo s Slovanom in s Piranom. Na tekmi s Piranom so dosegli samo 8 golov, čeprav je bilo povprečje danih golov sicer preko 18. Najuspešnejši strellec prvenstva je bil igralec Rudarja Škrinjar, ki je dal skupaj 57 golov, od tega na tekmi z Ormožem obakrat po 7, Brežicam jih je natrosil 5 oziroma 7, Tržiču 8 in 14, Slovanu na prvi tekmi celo 9 od skupaj 17, na drugi tekmi pa le enega. Drugi strelci so bili precej manj učinkoviti, v povprečju so na tekmo prispevali le po 1–2 gola, največ pa 3. Le Ačkunovo povprečje je bilo višje, saj je v treh tekmah, kolikor jih je igral, dal skupaj 13 golov, s petimi goli na tekmi proti Slovanu pa se je izkazal tudi trener Bašič, ki je sicer igral le na petih tekmah od skupno deset.

Prvi dve tekmi v nadaljevanju ZRL je Rudar izgubil. Najprej z ekipo Medveščaka, ki je bil vodeči na lestvici, potem pa še s Crveno zvezdo iz Beograda, ki je bila po prvem delu prav tako zelo visoko uvrščena. Zmage ni nihče pričakoval, vendar bi obe tekmi lahko dobili, če bi le bili tako dobro pripravljeni kot v prejšnji sezoni. Tako pa so napravili preveč napak v napadu, ko preprosto niso zadevali s črte.

V XVI. kolu je Rudar gostil ekipo Mlade Bosne iz Sarajeva in jo premagal z rezultatom 13 : 11. Gledalcev na tekmi je bilo okoli 1000 in imeli so kaj videti. Gosti

so s taktiko zadrževanja in z grobo igro v začetku povedli in vodstvo zadržali vse do polčasa. V šesti minuti drugega polčasa pa je Rudar izenačil in takoj prešel v vodstvo ter na koncu tudi zmagal. Igra gostov je bila zelo surova, napadli so vratarja Rudarja Lopana. Zaradi neprimerne vedenja in nešportne igre so po končani tekmi organi postave odpeljali vodjo Mlade Bosne. Najboljša sta bila Škrinjar s 4 in Ačkun s 3 goli, Bašič in Kmetič sta prispevala po dva, Markovič in Dornik pa po enega.



Slika 7. Nočna tekma na prostem. (50 let rokometa v Trbovljah)

Na sliki 7 je prikazano rokometno igrišče ŠD Rudar v času tekme. Do zadnjega kotička napolnjene tribune v soju žarometov povedo vse.

V naslednjem, XVII. kolu, dne 17. 4. 1966 so v Visokem igralci Rudarja zopet izgubili z ekipo Bosne z rezultatom 19 : 13. Začeli so sicer dobro in v prvem polčasu vodili z dvema ali tremi goli do sredine polčasa. Najbolj se je izkazal Bašič, ki je polnil mrežo tokrat nezanesljivega vratarja. Potem pa so domačini vzeli igro v svoje roke, počasi izenačili ter prešli v vodstvo, ki ga niso izpustili do konca tekme. Tik pred koncem prvega polčasa se je poškodoval Ačkun, a je v drugem polčasu vseeno stisnil zobe in igral. Bašič in Škrinjar sta dala po 4 gole, Kmetič 2, Markovič, Ačkun in Dornik pa 1.

V tem času sta bili odigrani tudi tekmi osmine in četrtfinala Jugoslovanskega pokala. V prvi tekmi je Rudar premagal ekipo Celja s skromnih 6 : 5, v četrtfinalu pa so

izgubili s Sarajevsko Bosno z rezultatom 19 : 9. Tekma v Celju je bila odigrana v dokaj neugodnih pogojih. Vreme je bilo deževno, teren moker in težak za igro, temperatura pa najbrž 13. aprilu primerno nizka. Kljub temu je bila tekma zelo lepa. Celjani so imeli možnost za zmago, a so v zadnjih minutah po vodstvu 5 : 4 dovolili razpoloženemu Ačkunu, da je izenačil, nato pa je Škrinjar po vratnici Celjanov dosegel zmagoviti gol. Kritiko na tej tekmi si je prislužil tudi sodnik, ki ni bil kos svoji nalogi. Najboljša sta bila Ačkun s tremi goli in Bašič z dobro organizacijo igre. Škrinjar je dal 2, Markovič pa 1 gol. Na tekmi slovesa od pokalnega tekmovanja so bili strelci zelo izenačeni, saj so Škrinjar, Kmetič, Ačkun in Zgomba dali po dva gola, Bašič pa je prispeval enega.

V naslednji tekmi na domačem terenu je dne 23. 4. 1966 v XVIII. kolu Rudar spet zmagal in to z visokim rezultatom 23 : 9, čeprav je bil Željezničar na lestvici kar pet mest pred Rudarjem in je ob prihodu prepričljivo pričakoval novo zmago. Gostje so začeli samozavestno in lagodno, kar se jim je takoj maščevalo. Podcenjevanje nasprotnika jim je pošteno škodovalo, medtem ko so Rudarji pokazali hitro in učinkovito igro in že v 10. minuti vodili s 5 : 1. Dobro je delovala tudi obramba, ki je bila zelo homogena. Gostje so se trudili, da bi popolnoma onеспособili poškodovanega Ačkuna, vendar neuspešno, saj so domačini že v 46. minuti vodili z 19 : 4 in visokega vodstva niso izpustili do konca. Ačkun je kljub poškodbi dosegel 7 golov, Škrinjar 5, Bašič in Berdnik po 3, Markovič 2, Knez (tokrat prvič v prvi ekipi), Kmetič in Zgomba pa po enega.

V naslednjih treh tekmah je Rudar trikrat izgubil. S Crvenko so v gosteh izgubili z rezultatom 22 : 12. Najboljši strelci so bili tokrat izenačeni, saj so Ačkun, Kmetič in Škrinjar dali po tri gole, Dornik dva in trener Bašič enega. V XX. kolu so bili na domačem terenu kljub dva tisoč glavi množici preslabi nasprotniki ekipi Partizana iz Bjelovarja in izgubili so z rezultatom 9 : 14, čeprav so začeli dobro in so povedli s 4 : 0. Potem pa so prevzeli pobudo gosti in v pičlih treh minutah izenačili na 4 : 4. Hitra in učinkovita igra gostov je povsem razorožila obrambo domačih, tako da je bil tudi vratar Lopan brez moči. Tudi domači napadalci so ostali zadržani po začetnih uspešnih streljih in ob polčasu so gostje vodili za dva gola, s 5 : 7. V drugem delu so imeli gosti pobudo od vsega začetka in niso dovolili presenečenja. Domači so igrali

počasi, netočno podajali in prepočasi izvajali protinapade, vratar Marguč, ki je v drugem polčasu branil domači gol, pa je bil ob hitrih napadih nasprotnikov premagan še sedemkrat. Zadnja dva gola so gosti zabili prav v zadnji minuti. Ačkun je bil s tremi goli zopet najuspešnejši med strelci, Berdnik in Dornik sta prispevala po dva, običajno boljša Škrinjar in Kmetič pa po enega.

V XXI. kolu je Rudar gostoval v Zagrebu pri istoimenski ekipi in izgubil s 16 : 9. Po tej tekmi so pristali že blizu dna lestvice, na dvanajstem mestu. Tudi v tej tekmi se je, tako kot že v prejšnjem kolu v Trbovljah, pokazala slaba kondicijska pripravljenost igralcev Rudarja, ki so zopet prvi povedli, nato enakovredno igrali nekje do desete minute drugega polčasa in z rezultatom 6 : 7 celo še vodili, nato pa jim je zmanjkalo moči in tekma je bila izgubljena. Eden najboljših strelcev Škrinjar je vse prevečkrat zahteval zamenjavo in očitno je bilo, da mu zmanjkuje »sape«. Zagrebčani pa so ob enakovrednih enajstih igralcih stopnjevali tekmo in na koncu visoko zmagali. Škrinjar je kljub očitni izčrpanosti dal 4 gole, Ačkun in Bernik po dva, trener Bašič pa je spet prispeval enega.

V naslednjem, dvaindvajsetem kolu, je Rudar končno spet zmagal. Premagali so Beograjskega Partizana tesno s 16 : 15. Tisoč gledalcev je z bučnim navijanjem predvsem v končnici igre poneslo igralce, da so v zaključku premagali samega sebe in dosegli pomembno zmago v borbi za obstanek v ligi. Gostje so vodili do štirinajste minute, potem pa so potegnili domači in z rezultatom 10 : 7 odšli na odmor. V drugem delu so gostje začeli silovito in zmanjšali na en gol razlike, vendar glasni navijači igralcem niso dopustili, da bi se predali in so jih dvignili na noge. Močna podpora s tribun in velika želja po zmagi jim je vlila moči in zdržali so do zadnje minute. Takrat pa so gosti izenačili in tik pred končnim piskom je najboljši strelac Ačkun rešil tekmo še z zadnjim, svojim šestim zadetkom. Trener Bašič je tokrat dal kar 5 golov, Škrinjar in Dogan po dva ter Dornik enega.

V XXIII. kolu je Rudar zopet gostoval, tokrat v Visokem pri sarajevski Bosni. Tekma je bila ves čas izenačena, moštvi sta se menjavali v vodstvu, na koncu pa so z uspešno izvedeno sedemmetrovko zmagali domačini. Izkupiček strelcev je bil zelo skromen in zastreljana sedemmetrovka ter zgrešen met iz stoodstotne priložnosti Ačkuna bi

lahko rezultat pretvorila v zmago, prav pa bi prišlo tudi malo športne sreče. Strelci so bili resnično nerazpoloženi, saj so Ačkun, Škrinjar in Berdnik dali po en gol, Bašič pa je prispeval dva. Trener je bil v teh zadnjih tekmah večkrat med strelci kot običajno. Tekma je bila zelo težka, saj je bil teren zelo moker in žoga je kar polzela iz rok.

Na naslednji tekmi, ki so jo ponovno igrali doma, je Rudar visoko premagal ekipo Rabotniškega, sicer daleč zadnjega na lestvici. Rezultat ob koncu je bil kar 22 : 6 in Ačkun je bil z 10 goli daleč najboljši, z dobro igro in 4 goli se je izkazal tudi Škrinjar, Dornik je dal tri, Kmetič in novinec v ekipi Butkovič po dva, Berdnik pa enega.

Tudi na naslednji tekmi je Rudar ponovno igral doma in ponovno zmagal, tokrat z Dinamom iz Pančeva z rezultatom 15 : 14 in se na lestvici povzpел še za eno mesto. Tekma je bila dokaj izenačena. Večkrat so se izmenjavali v vodstvu, v prvem polčasu so večkrat povedli domači in gostje potem izenačili, v drugem polčasu pa so precej več vodili gostje in so jih z rezultatom lovili domači. Na koncu pa so po izenačenju uspeli povesti za dva gola in gosti so lahko le znižali na minimalno razliko, za kaj več pa je zmanjkalo časa. Ačkun je bil z osmimi goli zopet najboljši strellec, Škrinjar je do poškodbe v 27. minuti, ko je moral zapustiti tekmo, dal 3, Kmetič 2, Dornik in Bernik pa po enega. Kljub zmagi pa obstanek v ligi še ni bil zagotovljen, še posebej je bilo zaskrbljujoče dejstvo, da o rezultatih niso odločale le dobre igre, ampak je precejšnjo vlogo igrala tudi kuhinja.

Rudar je zmagal tudi v zadnjem kolu in premagal ekipo Borca z 20 : 13 in si kljub kuhinji le zagotovil še eno sezono v zvezni ligi. Ačkun je bil zopet najboljši s 7 zadetki, izkazal pa se je tudi Zgomba s 5, Kmetič je dal 4, Škrinjar 3 in povratnik Šparemblek enega. Druga sezona v ZRL je bila torej uspešna, čeprav niti igra in ne rezultati niso bili tako dobri kot leto poprej.

Med poletjem so rokometaši Rudarja pridno trenirali, nabirali so kondicijo s teki po bližnjih hribih in izvajali vaje za moč in vzdržljivost. Trenirali so enkrat na dan v prvem delu priprav, v drugem delu pa dvakrat dnevno. Takrat je bil na vrsti trening tehnike in taktike igre. Ob koncu so odigrali nekaj prijateljskih pripravljalnih tekem. Konec avgusta so tako premagali ekipo Slovana z rezultatom 22 : 12. Najboljši strelci so bili

ponovno podobni kot vso prejšnjo sezono, Kmetič s 6, Škrinjar in Bašič s 4, Ačkun tokrat s 3 goli, po dva so prispevali novinec Butkovič, Dornik in Šparemblek, Berdnik pa enega. (Arhiv RK Rudar – mapa s časopisnimi izrezki; 50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

SEZONA 1966/67

Tretjega septembra 1966 se je začelo tretje leto Rudarjevih bojev v Zvezni rokometni ligi, ki je bilo hkrati tudi zadnje. Zanimiva in nadvse pomembna sezona, s slovenskega stališča gledano, je bila predvsem zato, ker sta slovenski rokomet na najvišjem nivoju prvič zastopala dva kluba. Poleg Trboveljčanov še Rokometni klub Celje. Žal je o tem obdobju v arhivih kluba ohranjenih manj podatkov, skrbnost pri zbiranju različnih virov je očitno pojenjala. Arhiv je skop, ohranjeni so le zapisi rezultatov posameznih tekem in nekaj izrezkov iz časopisov.

V prvem kolu so 3. septembra igrali doma z ekipo Crvenke in jo premagali z 20 : 16. Najboljši strellec Ačkun je bil ponovno razpoložen in je kar 8-krat zatresel nasprotnikovo mrežo, Kmetič je dal 4 gole, Bašič, Škrinjar in Dornik po dva, Dogan in Zgomba pa po enega. Kvalitetno je bila tekma razdeljena na dva dela. V prvem delu so domačini prevladovali na terenu in v trinajsti minuti vodili že s 6 : 1. V obrambi so bili skoraj neprebojni, v napadu pa so izvajali prave ekshibicije in uspešno streljali nerazpoloženemu vratarju Crvenke. Na drugi strani pa je bil Rudarjev vratar Lopan tako rekoč nepremagljiv. Tudi drugi polčas se je začel z napadi Rudarja in v 37. minuti je bil rezultat že 15 : 5, potem pa se je igralcem Rudarja ustavilo in nasprotnik je razliko do konca zmanjšal na 5 golov.

Štiri dni zatem so igrali v Kranju pokalno tekmo z ekipo Kranja in jih premagali z rezultatom 20 : 15. Tokrat Ačkuna ni bilo v postavi, najbolje pa se je izkazal Kmetič s 7 zadetki, Šparemblek in Bernik sta prispevala po 4, Dogan 3 ter Horvat in Zgomba po enega.

Za prvi slovenski derbi v prvi zvezni ligi, je Rudar odšel na gostovanje v »knežje« mesto. Kot izkušen zvezni ligaš je izkoristil veliko tremo domačinov in mirno odločil tekmo v svojo korist z rezultatom 17 : 11.

V ZRL so dne 18. 9. 1966 tekmi četrtega kola v Beogradu visoko izgubili z ekipo Partizana z rezultatom 18 : 9. Strelsko je bil spet najbolj razpoložen Ačkun s 5 goli, Zgomba je zadel 3-krat, Kmetič pa 1-krat. Rudar kljub trudu tokrat ni bil enakovreden nasprotnik in domačini so prepričljivo vodili celo tekmo.

Že po treh dneh so ponovno odigrali pokalno tekmo SRS in izgubili z ekipo Medvod s 17 : 18. Tudi tokrat Ačkun ni igral za ekipo Rudarja, gole pa so prispevali Šparemblek in Kmetič po 4, Butkovič 3, Horvat, Berdnik in Zgomba po 2 ter Burjas 1.

V petem kolu je Rudar igral doma z ekipo Željezničarja iz Niša in jih premagali z rezultatom 18 : 12. Ačkun je zadel 6-krat, Kmetič 4-krat, Dogan, Bašič in Zgomba so dali po 2 gola ter Dornik in Butkovič po enega.

Dne 2. oktobra je Rudar igral v Zagrebu z istoimenskim moštvom in izgubili z rezultatom 16 : 11. Med strelci je bil najuspešnejši Škrinjar s 4 goli, Ačkun je dal 3, Dogan, Bašič, Kmetič in Zgomba pa so prispevali po enega.

V naslednjem tednu pa so doma visoko premagali ekipo Dubočice z 21 : 11. Ačkun se je tokrat izkazal z 8 goli, trener Bašič in Zgomba s po tremi, Škrinjar je dal 2, prav toliko tudi Horvat in Dornik, Kmetič pa je prispeval enega.

V tekmi za pokal SFRJ je Rudar dne 12. oktobra igral s Tržičem in jih premagal z rezultatom 16 : 10. Ačkun je bil ponovno najuspešnejši med strelci s šestimi goli, Škrinjar je zadel 5-krat, Bašič in Dogan po 2-krat in Dornik enkrat.

V ZRL je Rudar 19. oktobra 1966 igral s Partizanom iz Bjelovarja in na domačem terenu izgubil z 11 : 16. Tokrat je dal Ačkun 3 gole in Škrinjar prav toliko, Kmetič in Dornik sta zadela vsak dvakrat, Šparemblek pa enkrat.

Naslednji dve tekmi ZRL so v razmiku dveh dni izgubili. 22. oktobra pri Dinamu iz Pančeva s 25 : 19 in 24. oktobra v Beogradu s Crveno Zvezdo s 13 : 12. Na prvi tekmi sta bila najbolj razpoložena Šparemblek in Zgomba s po 4 zadetki, Ačkun je dal 3, Dornik, Kmetič, Škrinjar in trener Bašič pa po 2. Na tekmi v Beogradu je bila ekipa Rudarja strelsko zelo izenačena. S tremi goli je malenkost izstopal le Škrinjar, Bašič, Ačkun, Zgomba in Šparemblek so dali po dva in Kmetič enega.

Tudi v XII. kolu ZRL je Rudar doma izgubil in to nepričakovano z Borcem z rezultatom 11 : 13. Kljub porazom v zadnjih tekmah so obdržali šesto mesto na lestvici z 12 točkami. Pred okoli 2000 gledalci so se gostje izkazali z dobro obrambo in Trboveljčani so morali priznati poraz. Čeprav so se zelo trudili in nenehno napadali, pa žoga ni hotela v gol kljub požrtvovalni igri Ačkuna, ki je zadel 4-krat. Bašič je prispeval 3 gole, Škrinjar 2 ter Kmetič in Berdnik po enega.

V zadnjem kolu prvega dela ZRL so Rudarji igrali v Zagrebu in izgubili z Medveščakom z rezultatom 11 : 8. Trboveljčani so v začetku tekme sicer dobro zaigrali in povedli s 3 : 0, potem pa so domačini izenačili in ob polčasu odšli na odmor pri rezultatu 4 : 4. V drugem polčasu pa so bili v povprečni tekmi bolj zbrani domačini. Kmetič je dal tokrat 4 gole, Šparemblek in Ačkun pa po dva.

V odmoru do drugega dela ligaškega tekmovanja je ekipa Rudarja odšla na turnejo po Nemčiji. Turneja je bila dolga in zelo naporna, vendar tudi zelo uspešna. Med napornimi potovanji križem po Nemčiji so odigrali 11 tekem in jih 7 zmagali ter le 4 izgubili, od tega tri le za gol razlike. Prvi dve tekmi so sicer izgubili, potem pa so se »ogreli« in zmage so se kar vrstile. Med drugim so zmagali na močnem mednarodnem turnirju v Wiessenthurmu. Moštvo Rudarja je pokazalo solidno, na trenutke odlično igro, s katero so navdušili domačine in si prislužili tudi dobre ocene časopisnih komentatorjev. Posebej so pohvalili igro Bašiča in Ačkuna ter obrambe vratarja Marguča.

Kljub tem dobrim rezultatom in igri, pa ni bilo vse rožnato kar zadeva turnejo po Nemčiji. Med turnejo so Nemci k sebi uspeli zvabiti »motor« in idejnega vodjo

rudarjeve igre Ačkuna. Slednji se je takoj po prihodu domov ponovno vrnil v Nemčijo in tam nadaljeval z dobrimi igrami.

Na tekmi republiškega finala proti Piranu v mesecu decembru se odhod Ačkuna glede na rezultat še ni poznal in tako je Rudar zmagal. So pa že naslednje prijateljske tekme in odigrano zimsko prvenstvo Rokometne zveze Slovenije nakazale, da bo izredno težko zapolniti vrzel in manjkajoče število golov po njegovem odhodu, kljub nekaterim dobrim okrepitvam igrskega kadra.

Tako je bil spomladanski del prvenstva za Rudar še slabši, kar zadeva število točk, kot jesenski. Za usoden poraz se je izkazalo maščevanje Celjanov, ki so »odnesli« točke iz Trbovelj. (Arhiv RK Rudar – mapa s časopisnimi izrezki; 50 let rokometu v Trbovljah, 2002)

Tako se je končala triletna vladavina trboveljskih rokometišev v slovenskem prostoru in njihovo dostojno zastopstvo slovenskega rokometu v Jugoslovanskem prvenstvu. Ostal pa je grenak priokus, da bi se ta pravljica oziroma »ZLATI ČASI«, kot jim pravijo Trboveljčani, lahko nadaljevala, če bi klub dobil le malce več podpore in pomoči pri svojih prizadevanjih. Ne smemo namreč pozabiti, da vendar govorimo o ljudeh, ki se jim je kot članom slovenskega kluba prvim uspelo uvrstiti v prvo zvezno jugoslovansko rokometno ligo in tam igrati kar tri leta zapored.

6 KAJ SO POVEDALI NEKDANJI AKTERJI ZLATE GENERACIJE TAKRAT IN DANES

DOVOLJ JE MLADIH, KI ME BODO LAHKO ZAMENJALI - MIRO ŠKRINJAR

Miro Škrinjar je bil pri Rudarju vrsto let najboljši strelec in športni komentatorji so ga pogosto izbrali za sogovornika v svojih intervjujih. Eden izmed takih razgovorov je bil opravljen 28. junija 1964, in sicer v trenutkih, ko so zaradi močnega naliva čakali na odločitev, ali tekma Rudarja s Slobodo iz Tuzle bo, ali pa bo prestavljena na naslednji dan. Na vprašanje, kdaj so igralci Rudarja pričeli razmišljati o Zvezni rokometni ligi, je odgovoril, da je bil prvi korak narejen leta 1962, ko je v ekipo kot trener prišel Anton Bašič, drugi pa v letu 1964, ko se je ekipi pridružil mladi vratar Ernest Marguč. Z dobro cono in zanesljivim vratarjem so zlahka zmagovali v Slovenski rokometni ligi. V tem času je bil prejšnji vratar Lopan namreč v JLA in ob vrnitvi so imeli v ekipi dva odlična vratarja. Škrinjar je povedal tudi, da pričakuje v dvoboju s Slobodo težko igro, saj je to nevaren nasprotnik s tremi pravimi »bombarderji«. Dejal je tudi, da si s čistim amaterizmom težko predstavlja igro v ZRL, saj bodo že sama potovanja na gostovanja zahtevala veliko časa, na pot bodo odšli v soboto in se vrnili v ponedeljek, kar bo mogoče le ob velikem razumevanju v tovarnah in šolah. Med mladimi je veliko zanimanja za rokometno igro, kar je posledica dobrih rezultatov in velikega zanimanja gledalcev nasploh in za naraščaj pri klubu se ni bati. Po tekmi pa je Škrinjar povedal, da so imeli veliko treme, saj so se zadnje pol leta intenzivno pripravljali na te kvalifikacije, čutili pa so tudi pritisk domačih gledalcev, predvsem mlajši igralci. Za okrepitve ekipe Rudarja iz drugih slovenskih klubov pa je dejal, da zaradi kampanjskega dela v drugih klubih ne vidi igralca, ki bi lahko okrepil njihove vrste. Za uspeh kluba je po Škrinjarjevih besedah najzaslužnejši trener Bašič.

Po prvi polovici prve sezone v ZRL je takrat 26-letni Miro Škrinjar ponovno stopil pred športnega komentatorja in predstavil svoja razmišljanja o uspehu Rudarja v jesenskem delu lige. Sam je začel igrati pri Rudarjih že leta 1953, ko so igrali še veliki rokomet. Tudi v tej igri so bili dokaj uspešni in so v zadnji sezoni obstoja Zvezne rokometne lige v velikem rokometu nastopali v zvezni ligi, to je bila sezona 1957/58.

Bili so sicer zadnji, vendar to niti ni bilo pomembno, saj so v tej sezoni prenehali z ligaškim tekmovanjem v velikem rokometu. V tem letu je Škrinjar odšel na služenje vojaškega roka v Beograd, kjer se je seznanil z malim rokometom in sodeloval na dveh vsearmijskih prvenstvih. Po vrnitvi domov je spet zaigral pri Rudarju, ki je takrat igral v drugi zvezni ligi. V jesenskem delu te njegove prve sezone po vrnitvi iz JLA je Rudar obtičal na zadnjem mestu. Potem pa je ekipo prevzel novi trener Bašič, ki je bil tudi igralec in s sistematičnim treniranjem so se spomladi povzpeli za tri mesta. Žal pa so v tem letu ukinili drugo ligo in pristali so v slovenski ligi, ki pa je bila razdeljena na pokrajinske lige in rokomet je v tem obdobju izgubljal na kvaliteti. V sezoni 1963/64 so v republiški ligi štartali na prvo mesto in uspelo jim je. Po mnenju Škrinjarja je uspehu botrovalo sistematično delo, prizadevnosti vseh igralcev in veliki podpori gledalcev. V ZRL so se podali s skromnimi željami, da bi se tam tudi obdržali, po uspešnem začetku pa so prerasli sami sebe, včasih so morda pričakovali celo preveč. Poškodbe Jelena in Škrinjarja so povzročile težave v kompletiranju ekipe in standardna sedmerica ni mogla vzdržati tempa zvezne lige ter obstati na vrhu. Vendar je peto mesto po jesenskem delu več kot lep uspeh za novinca. Kot najboljšo je Škrinjar ocenil tekmo z beograjsko Crveno zvezdo, kjer je prišla do izraza uigranost moštva, kolektivna igra in požrtvovalnost vseh igralcev. Pripovedoval je tudi o naporih polprofesionalizma v rokometu. Razmere za profesionalizem še niso bile zrele. Igralci so bili v delovnem razmerju in prejemale so t. i. hranarino. Po osemurnem delu in napornem treningu ostane za družino zelo malo časa. Ob popolni profesionalizaciji bi Rudar po njegovem mnenju lahko posegel povsem v vrh zveznega rokometu. Za naslednjo sezono je ekipam iz Slovenije kljub nesporni kvaliteti pripisal bolj malo možnosti za uvrstitev v ZRL, ker so bile kvalifikacije izven Slovenije. Prvi del priprav v obdobju premora v ligaškem tekmovanju je ocenil kot dober, trenirali so vsak dan. V nadaljevanju pa so imeli predvideno turnejo v tujini ali pa priprave v Crikvenici. V spomladanskem delu je napovedal nekoliko slabše rezultate, saj bodo doma gostili vse najboljše ekipe, na gostovanjih pa pričakujejo zagriženo borbo domačinov, ki se borijo za obstanek v ligi. Ostali so tudi brez dveh zelo dobrih igralcev, Šparembleka in Mrežarja, pridobili pa so Kaca iz Šoštanja in bivšega košarkarja iz Ljubljane Sečarja. Spregovoril je tudi o finančnih težavah, saj igranje v zvezni ligi zahteva več sredstev. Povedal je tudi, da je v primerjavi z velikim rokometom mali rokomet bolj atraktiven, tempo igre je hitrejši, igralec se mora

neprestano gibati, vsekakor je bolj zanimiv od velikega. Kritičen je bil tudi do sestave državne reprezentance, po njegovem so imeli igralci beograjskih klubov protekcijo pri vpoklicu v reprezentanco. Vsekakor bi si sodelovanje zaslužil Rudarjev vratar Marguč.

Na koncu je Škrinjar dodal še nekaj statističnih podatkov o svoji igri. Ves čas je igral pri Rudarju in odigral okoli 450 tekem, 24-krat je nastopil za republiško oziroma ljubljansko reprezentanco, na vseh tekmah pa je dosegel približno 2000 golov. Najraje je igral na domačem igrišču, na tujem terenu pa v Mariboru na Braniku. Zelo slikovito je pohvalil tudi vratarja Marguča, saj je zanj povedal, da je bil to vratar, ki mu je povzročil največ težav, dokler ni prišel k Rudarju. Povedal je tudi, da bo igral vse dotlej, dokler se bo počutil dovolj sposobnega in dokler ga bo ekipa potrebovala, sicer pa je dovolj mladih, ki ga bodo lahko nadomestili.

Štiri leta kasneje je Škrinjar ponovno ocenjeval delo Rudarja in njegove nove cilje. V pogovoru z amaterskim komentatorjem, gledalcem in ključavničarjem v trboveljski Cementarni, je povedal, da je množična podpora gledalcev na kvalifikacijskem turnirju za ZRL pred štirimi leti ekipo kar malo zmedla, saj ob tako glasnem navijanju niso slišali niti navodil trenerja Bašiča na začetku tekme. Vendar je trema kmalu minila in zaigrali so velikem slogu. O vzrokih za kasnejši izpad ekipe iz ZRL pa je Škrinjar povedal, da mednje šteje predvsem neodgovornost nekaterih igralcev in članov upravnega odbora. Najprej jih je v odločilnih trenutkih zapustil najboljši igralec Ačkun, ki se je odselil v Solingen, in Škrinjar ni mogel razumeti upravnega odbora, da so mu tako lahko dali izpisnico. Po njegovem mnenju je bil razlog ljubosumje, saj so prej bolj priljubljeni nogometaši še vedno igrali le v slovenski ligi, seveda pa za to ni imel dokazov. Ko se je začela ladja Rudarja potapljati, sta odšla še Kmetič in Lopan, tako da je na koncu ostalo le osem igralcev in so bili praktično brez rezerve. Preslabo so vzgajali tudi mladince in so se njihove kvalitete zavedali šele v ponovnih igrah v SRL. Škrinjar je prevzel trenersko delo v pionirskem moštvu. Ekipo so pomladili, od nekdanje generacije so ostali le Marguč, Šparemblek, povratnik Lopan in Škrinjar, ostale igralce so »rekrutirali« iz mladinskih vrst, tako da je bila povprečna starost ekipe komaj dvajset let. Nadarjeni mladi igralci naj bi bili jedro bodoče ekipe v zvezni ligi, kamor so se želeli vrniti. V sezoni 1967/68 so to priložnost zamudili, v letu 1969

pa se je Škrinjar nadejal uspehu, čeprav je bilo zaradi kvalifikacij izven Slovenije to težko. Zelo nazorno je o takratnem stilu igranja povedal tudi v svoji oceni glede izključitev, saj je bil po petnajstih letih igranja rokometu v preteklem letu prvič izključen, pa tudi tokrat zaradi slabega sojenja sodnika, ki ni bil kos svoji nalogi. Ocenil je, da so sodniki v Sloveniji preslabo pripravljeni in imajo premalo znanja, izjema so bili morda le kaki štirje sodniki, ki so bili sposobni voditi tudi najtežje tekme. (Arhiv RK Rudar – mapa s časopisnimi izrezki)

IZJAVE TRENERJA ANTONA BAŠIČA V POGOVORIH S KOMENTATORJI

V zlatih letih trboveljskega rokometu so komentatorji pridno pisali o vseh uspehih in pred pomembnimi tekmami poskušali napovedati izide. Zelo natančno je »iz prve roke« komentarje pisal Ernest Marguč, ki je po vsaki tekmi pripravil podrobni opis poteka tekme in pohvalil vsakega, ki si je to zaslužil, znal pa je tudi samokritično priznati, kje so ga polomili. Večkrat je tako on kot tudi drugi komentatorji za mnenje povprašal tudi trenerja in organizatorja igre Antona Bašiča.

Anton Bašič, bivši državni reprezentant, je v letu 1962 prišel v Trbovlje iz Zagreba, kjer zaradi bolezni sezono ali dve ni igral za ekipo Zagreba in je iskal nov klub. Postal je trener Rudarja, ki je v Zagrebu iskal trenerja, hkrati pa je ostal tudi igralec. Plod njegovega sistematičnega in trdega dela ter nesporne avtoritete, ki jo je »Baško« užival, je bil kmalu viden. Odlične posameznike, s katerimi je razpolagala ekipa Rudarja, je uspel združiti v kolektiv z dobrimi in sposobnimi organizatorji, ki je delal po načelu vsi za enega, eden za vse, torej do konca složno. V njegovih izjavah je bilo vidno zadovoljstvo nad uspešnim dveletnim obdobjem in uvrstitvijo v zvezno ligo. Njegove izjave ob koncu kvalifikacij pa so bile realne, saj se je zavedal, da le z 10 dobrimi igralci, kolikor približno jih je takrat imel na razpolago, v ZRL ne bodo mogli igrati vidnejše vloge. Zadovoljni bodo, če se bodo obdržali, za boljše uspehe pa bo potrebno po njegovih besedah počakati nekaj sezon, da bodo iz mladincev vzgojili generacijo dobrih igralcev in se z njo povzpeli višje. O možnostih za okrepitev iz vrst igralcev v drugih slovenskih klubih ni razmišljal, saj so bili po njegovem mnenju

navajeni na zvezdniške vloge, sam pa je želel kolektivno igro. O prvi tekmi na kvalifikacijah za uvrstitev v ZRL, ko je ekipa Rudarja po uspešnem prvem polčasu in rezultatu 7 : 3 v drugem polčasu le branila rezultat in ni dosegla več nobenega gola, je povedal, da je s tako taktiko zadovoljen, saj je na tako pomembnih tekmah pomemben le rezultat in šteje le končna zmaga. Pred začetkom kvalifikacij pa ni dajal posebnih izjav. Kot izkušen igralec je menil, da lahko zmaga le tisti, ki bo trenutno najbolje pripravljen in bo imel poleg tega še dobršen del športne sreče.

Za nastope v zvezni ligi je po koncu kvalifikacij pogumno napovedal, da bi iz Trbovelj lahko odnesle točke le tri ekipe, če seveda ne bodo imeli kakih posebnih problemov. Iz gostovanj pa bi prav tako lahko prinesli kako točko, če bi jih nasprotniki podcenjevali. In to se je tudi dogajalo. Pod taktirko Bašiča so Rudarji največkrat nasprotnika v prvem polčasu »uspavali« z dolgo igro okoli cone, v drugem polčasu pa so zaigrali hitreje in razbili njihovo cono. Svojim igralcem pred začetkom tekme ni dopuščal samozavestnosti, če so si želeli končni uspeh. (Arhiv RK Rudar – mapa s časopisnimi izrezki)

NAJSTAREJŠI IGRALEC IN ŠE VEDNO AKTIVNI ČLAN V UPRAVI ROKOMETNEGA KLUBA RUDAR – HERMAN KOLAR

Na moje vprašanje, kaj je po njegovem mnenju bil razlog za uspeh tedanje generacije, mi je odgovoril:

»Zasluge za tedanje uspehe imajo igralci, ki so od vsega začetka vztrajali in s trboveljsko »trmo« želeli kot amaterji uspeti. Pri tem so jim pomagali tudi nekateri igralci, ki so prišli iz drugih klubov ter postali popolnoma domači. V moštvu je vladalo pravo tovariško vzdušje.

Prizadevnost igralcev in klubskih delavcev je bila poplačana z enkratno športno publiko, kakršne ni bilo nikjer. Gledalci so živeli z roketom in roket je postal v Trbovljah šport številka ena. Vsi klubi širom Jugoslavije so to publiko, te privržence,

ki so do potankosti poznali rokomet, več kot zavidali. Rokometni zanesenjaki so z igralci delili veselje in žalost.« (H. Kolar, osebna komunikacija, marec 2009)



Slika 8. Trboveljska publika. (H. Kolar, osebna komunikacija, marec 2009)

Kakšno navdušenje med navijači so povzročale dobre igre Rudarjevih rokometišev je razvidno na sliki 8.

ČLAN ZLATE GENERACIJE IN TRENER MNOGIH GENERACIJ ROKOMETIŠEV SKOZI LETA – IVO JEKOŠ

Na enako vprašanje, kot sem ga zastavil g. Kolarju, je g. Ivo Jekoš odgovoril naslednje:

»Na prvem mestu je bila zagotovo neizmerna ljubezen do rokometu. Pomembno je bilo tudi to, da smo bili večinoma domačini, ki smo se za svoj klub borili do konca. Kljub temu da smo bili popolni amaterji, smo imeli veliko željo dokazati sebi in drugim, da nekaj veljamo. Družilo nas je neizmerno tovarštvo. Veliki prijatelji smo bili izven igrišča, kar se je poznalo tudi na igrišču. Veliko časa smo preživeli skupaj, ušpičili marsikatero vragolijo, tako da smo se že kar čutili med seboj. Kar vedeli smo, kaj misli drugi.

Potem je bila pa tukaj še ta neverjetna publika. Takšno vzdušje so pripravili na domačih tekmah, da so se nasprotnikom tresle hlače, mi smo pa mislili, da lahko letimo. Pa na vsako tekmo kamor smo šli, jih je zmeraj kar nekaj šlo z nami. Za take navijače smo se metali tudi na glavo, če je bilo treba.« (I. Jekoš, osebna komunikacija, marec 2009)

7 SKLEP

Iz zapisanega je lepo razvidno, koliko dolgotrajnega, trdega, načrtnega dela in usposabljanja je bilo potrebno, da so rokometni zanesenjaki iz Trbovelj pripeljali svoj klub do tako velikega uspeha, kot je bilo igranje v prvi zvezni jugoslovanski ligi in to kot prvi slovenski predstavnik.

Vsem je rokomet v prvi vrsti predstavljal hobi, veselje, športno in aktivno preživljanje prostega časa, pa v začetnih letih predvsem izziv, naučiti se neke nove igre, ki je bila tako zanimiva.

Poudariti je treba, da je res šlo za veselje in prosti čas. Kajti na prvem mestu je bila šola oziroma služba. Zanimiv je odnos vodstva kluba do vsakodnevnih obveznosti igralcev v vsakdanjem življenju, na primer do šole ali delovnega mesta. Marsikateremu igralcu se je namreč zgodilo, da je moral zaradi slabših ocen izpustiti kakšen trening in tudi tekmo, ne glede na to, da je bil v tistem trenutku v odlični formi in tako zelo pomemben za ekipo. Takšna pravila so bila postavljena s strani kluba. Tudi že zaposleni igralci so prednost dajali službi, od nečesa je namreč treba živeti. Če je bil na »šihitu« kakšen končni rok in je bilo treba nekaj dokončati, se je pač trening moral spustiti. Potrebno je povedati tudi to, da so takratni delodajalci oziroma nadrejeni Rudarjevih igralcev bili v veliki večini tudi sami veliki navdušenci za to igro in so zato pokazali veliko razumevanja za športne kariere svojih zaposlenih.

Takrat je pač šlo za amaterstvo, o profesionalizmu se sploh ni govorilo, sploh si nobeden ni znal predstavljati, da bi igral kakršen koli šport za denar. Tako so bile nagrade za trdo delo in dobre igre zmage, nasmeh, stisk rok, glasno ploskanje in vzkliki, trepljanje po ramenih, pesnjenje hvalnic. Sedaj pa se veliko zmag meri po velikosti premije oziroma denarne nagrade, ki je objavljena in dobljena. Velikost poraza pa se šteje v izgubi takšne nagrade ali celo odtegljaja oziroma sankcioniranega izplačila igralčeve plače s strani kluba. Zato je tudi bilo zmagovalno vzdušje potrebno in mogoče vzbuditi na povsem drugačen način in ne z denarno nagrado. Tudi v zdajšnjih časih je psihološka motiviranost vsekakor bolj pomembna za vrhunske rezultate kot materialna.

Ogromno, hočem reči, kar vse je bilo narejenega prostovoljno, zaradi veselja, pripadništva, entuzijazma, medtem ko sedaj že za vsako stvar hočemo plačilo.

V primerjavi z današnjimi dvoranami in šolskimi telovadnicami so tedanji igralci trenirali in igrali v neprimerljivih razmerah. Veseli so bili že, da so lahko igrali na betonskem igrišču, pa čeprav je bila kje kakšna luknja. Da ne govorim o navdušenju, ko je končno prišel čas in so te luknje zakrpali. Nekoč je eden izmed mojih prvih trenerjev rekel na naše tarnanje glede slabe podlage v neki dvorani, da ko je bil on toliko star, so najprej morali odstraniti sneg ali pa izsušiti luže z igrišča, da so lahko sploh trenirali.

V tistih časih ni bilo toliko materialnih doprinosov klubu, zato so igralci zelo pazili tudi na vso športno opremo, se pravi športne copate, drese in žoge. Vsak par copat so nosili dokler ni popolnoma razpadel, kompleti dresov so bili neštetokrat pokrpani, žoge pa so jim pomenile zlato.

Eden od razlogov za tako velik uspeh je bil sigurno tudi v izredno pozitivnem odnosu igralcev do igre in do športa nasploh. Pomembno je športno živeti tudi izven igrišča, se pravi jesti primerno hrano in piti primerno pijačo. Po izjavah natarja v njihovem gostišču, ob izvajanju ankete pred velikimi kvalifikacijami za uvrstitev v zvezno rokometno ligo, so se športno obnašali tudi izven igrišča, saj so si žejo gasili le s kislom vodo in kokto. Prav ta izjava potrjuje njihov pozitiven odnos do lastnega telesa, kar je predpogoj za uspešno delo.

Prav tako bi poudaril, kako pomembna je podpora sokrajanov za velike dosežke. Nekateri so pomagali z materialnimi dobrinami, drugi pa so razdajali svoje glasilke ob igrišču. Ves čas tekme so stali in glasno spodbujali, zraven pa so si pomagali z vsemi mogočimi pripomočki, samo da se jih je bolje slišalo. Bobni, rogovi, činele, raglje, kravji zvonci, ročne tovarniške sirene in še marsikaj je postalo inštrument navijačev. In prav takšni so bili takrat in so še danes najbolj zvesti rokometni navijači v Trbovljah. Nobena pot jim ni pretežka, noben kraj preveč oddaljen, da ne bi prišli spodbujati in navijati svoje ljubljence. Zato ni čudno, da se v vseh športih zelo pogosto dogaja, da se športniki prek medijev zahvaljujejo svojim navijačem. Zelo pogosta

besedna zveza, ki pove vse, je: da so bili navijači njihov dodatni igralec. Pozna pa se, da so včasih po tekmah navijači in ostali obiskovalci večinoma govorili o dobrih potezah, iskali dobre lastnosti, sedaj je pa že vsak »strokovnjak« in najraje kritizira ter graja igro igralcev in taktiko trenerjev.

Pri pregledu komentarjev v različnih časopisih iz tega zmagovitega obdobja Rudarja je možno opaziti tudi zelo dobre ocene o sojenju, saj so kritike na njihov račun zelo redke. Vprašanje je, ali so bili komentatorji in tudi gledalci na tekmah do sodnikov v tem obdobju manj kritični, ali pa so bili sodniki v tem času v resnici boljše. Eden od razlogov za boljše sojenje je bil morda tudi v tem, da je bila igra v primerjavi z današnjo počasnejša, manj agresivna, z manj moči, več je bilo virtuoznosti in spretnosti in zato manj telesnega kontakta med igralci. Zato je sodnik tudi lažje vzdrževal preglednost nad prekrški in delo opravil korektno in brez napak. Danes pa je rokometna igra tako hitra, dinamična, v obrambi je zelo veliko telesnega kontakta in sodniki v resnici zelo težko obvladujejo celotno igrišče.

Mesto Trbovlje je torej resnično dihlo in živelo z rokometom, nekateri kot igralci, drugi kot klubski funkcionarji, večina pa kot zvesti in nepogrešljivi navijači. Le-ti so s svojim navdušenim navijanjem ekipi dostikrat povrnili moči in voljo, ko jim je tega zmanjkalo. Pozitivno naravnani so navijači spremljali tekme, videli dobro igro ter našli spodbudno besedo tudi ob porazih. Podjetja, tovarne, v katerih so bili igralci zaposleni, šole, ki so jih obiskovali, so imeli posluh za šport, pa čeprav je veljalo načelo, da je v prvi vrsti pomembna služba ali šola šele nato rokomet. Za uspeh trboveljskih rokometashev je v veliki meri »kriv« tudi trener Bašič, ki je s svojo vizijo postopno pripravil igralce, da so postali odlična ekipa, ki ji je uspelo kot prvi v Sloveniji uvrstiti se v ZRL. Iz talentiranih igralcev je ustvaril odlične posameznike, ki so se združili v enotno ekipo. Igralce je vodil ekipni duh, tovarištvo, prijateljstvo, želja po zmagi predvsem pa želja po moštveni igri, kar rokomet tudi je. Pri njih je veljalo načelo – vsi za enega, eden za vse. Vsekakor načelo, ki bi se ga moralo tudi v današnjih časih čim večkrat uporabiti.

Misel: Samo prijateljstvo, tovarištvo, pripadnost, požrtvovalnost, ekipni duh pripeljejo skupino posameznikov kot ekipo čisto na vrh.

8 VIRI IN LITERATURA

VIRI:

Arhiv RK Rudar – mapa s časopisnimi izrezki

Ustni viri: Herman Kolar, Trbovlje, marec 2009

Ivo Jekoš, Trbovlje, marec 2009

Večernje novine, (3. okt. 1964), št. 153, Sarajevo

LITERATURA:

Pavlin, T., (1995). Oris športne aktivnosti na Slovenskem med drugo svetovno vojno.

Šport, 43 (4), 33–36.

Šibila, M., (2004). Rokomet – izbrana poglavja. Ljubljana: Fakulteta za šport, 159 str.

50 let rokometu v Trbovljah, (2002). Trbovlje: Rokometni klub Rudar Trbovlje, 173 str.